ПРАЎДА АБ ВАЙНЕ — У ЛІСТАХ З АКУПАЦЫІ 4

ПА КІМ СУМУЮЦЬ «ПАРТЫЗАНСКІЯ МАДОННЫ» 5

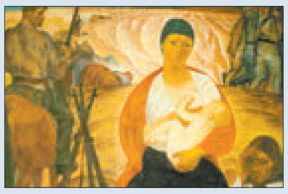

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

8 МАЯ 2019 г. СЕРАДА № 84 (28951)

ДЗЕНЬ, ЯКІ ЯДНАЕ ПАКАЛЕННІ

Дарагія суайчыннікі!

Сардэчна віншую вас з Днём Перамогі.

Дзявятага мая — свяшчэнная дата для кожнага беларуса. Дзень, які вярнуў нашаму народу права на жыццё і надзею на будучыню.

Мы шануем гераізм і бясстрашнасць абаронцаў Айчыны, якія верылі ў перамогу, мужна змагаліся за Радзіму. Высока цэнім самаадданасць працаўнікоў тылу і ўсіх, хто ў пасляваенныя гады ўзнімаў з руін разбураныя гарады і вёскі.

Нізкі паклон вам, дарагія ветэраны.

Вялікая Перамога аб'ядноўвае пакаленні, служыць прыкладам стойкасці і патрыятызму для моладзі, натхняе на стварэнне. Захаваць памяць аб подзвігу нашага народа — гэта гістарычны абавязак перад мінулым і будучым.

У гэты святы для нас дзень шчыра жадаю ўсім дабра, шчасця і дабрабыту. Нашай роднай Беларусі — міру і працвітання.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь
Аляксандр ЛУКАШЭНКА.

Двайное свята Аляксандра Ігнатовіча

У ветэрана Вялікай Айчыннай вайны жыхара Мазыра Аляксандра Ігнатовіча дзявяты дзень мая — асаблівы, таму што ў свята Перамогі Аляксандр Іосіфавіч адзначае яшчэ і дзень свайго нараджэння: заўтра шаноўнаму мазыраніну споўніцца дзевяноста шэсць гадоў!

На парадным пінжаку ветэрана прымацаваны баявыя ордэны Чырвонай Зоркі і Славы трэцяй ступені, два медалі «За адвагу», медаль «За баявыя заслугі», медаль за «Абарону Ленінграда», юбілейныя медалі — такім чынам быў адзначаны ўдзел салдата-пехацінца, кулямётчыка Ігнатовіча ў перамозе над фашысцкай Германіяй. Васямнаццацігадоваму хлопцу давялося прайсці дарогамі вайны, як кажуць, ад званка да званка. Не толькі ўзнагародамі, але раненнямі, потам і крывёю, стратамі родных, холадам і голадам урэзаліся ў яго памяць жорсткая вайна і доўгачаканая Перамога. Вайна забрала ў яго двух малодшых братоў, з якіх адзін загінуў у Польшчы, другі на радзіме — на Магілёўшчыне. Акупанты забілі яго бацьку і спапялілі родную хату.

Дзявятага мая пераможнага сорак пятага Аляксандр Ігнатовіч сустрэў у Чэхаславакіі — у той дзень яму споўнілася ўсяго толькі дваццаць два гады. Аляксандр Іосіфавіч і дагэтуль памятае, як радаваўся, пачуўшы вестку пра капітуляцыю Германіі, і як аднапалчане ў той жа дзень віншавалі яго з днём нараджэння. Такое ніколі не забываецца!

Напярэдадні двайнога свята ветэрана да яго прыйшлі ўдзельнікі народнага ансамбля «Мазырскія гармонікі», каб наладзіць маленькі віншавальны канцэрт, успомніць песні ваенных гадоў, паспяваць, паслухаць успаміны франтавіка. Сяргей Баханка, Уладзімір Гурын, Валянцін Мухін, Генадзь Шавялёў *(яны на фота разам з ветэранам)* як заўсёды прыхапілі свае звонкія гармонікі, бо такая склалася ў калектыве традыцыя: музыкай і песнямі абуджаць памяць і нагадваць пра вечныя каштоўнасці.

Анатоль КЛЯШЧУК. Фота аўтара.

г. Мазыр.

ISSN 1990 - 763X

19084

9 771990 763008

ПАМЯТАЕМ, ШАНУЕМ, ГАНАРЫМСЯ

ЗАЎТРА, 9 мая, краіна 74-ы раз адзначыць самае галоўнае свята — Дзень Перамогі... Нягледзячы на дажджлівы пачатак тыдня, сіноптыкі абяцаюць спрыяльнае надвор'е. Але нават калі ў нябеснай канцылярыі нешта пойдзе не так, гэта не паўплывае на агульны настрой. Людзі чакаюць свята, і яно павінна адбыцца на ўзроўні. Не абыдзецца, як заўсёды, без урачыстых мітынгаў, шэсцяў і ўшанаванняў ветэранаў, парадаў з удзелам ваеннай і спецыяльнай тэхнікі, канцэртных праграм, кірмашоў з пачастункамі і многага-многага іншага... Чаго менавіта? Чытайце ў паведамленнях з месцаў нашых спецыяльных карэспандэнтаў.

❍ Мінск

Канцэрты, выстаўкі, кірмашы — у Дзень Перамогі мінчанам прапануюць мноства мерапрыемстваў на любы густ.

Як паведамляе агенцтва «Мінск-Навіны», традыцыйнае ўскладанне вянкоў і кветак да манумента Перамогі адбудзецца ў 11.00. Галоўным акордам свята стане канцэрт «Бессмяротныя песні» тэлепраекта «Плошча Перамогі — 2019» — сумесны праект Міністэрства культуры Беларусі, Мінскага гарвыканкама і Белтэлерадыёкампаніі.

Кожны раён сталіцы рыхтуе ўласную праграму. Заводскі 9 мая запрашае на свята да «Чыжоўка-Арэны», пачатак у 14.00. Ленінскі — да 12-й гадзіны ў Лошыцкі парк і на пляцоўку перад кінатэатрам «Салют». Маскоўскі чакае мінчан і гасцей сталіцы да 10 гадзін у парку імя М. Паўлава і скверы «Палянка» на К. Лібкнехта. Кастрычніцкі — а 13-й гадзіне ў парку «Курасоўшчына». Жыхары Партызанскага раёна могуць адзначыць свята не толькі ў Цэнтральным дзіцячым парку імя М. Горкага, але і на пляцоўцы па адрасе Сталетава, 1, а таксама на вуліцы Карвата на пляцоўцы каля самалёта. Старт — у 12 гадзін. Першамайскі раён збірае гасцей у парку Чалюскінцаў і Батанічным садзе ў 13 гадзін. Савецкі раён — збор а 12-й гадзіне перад «Лідо» па вуліцы Кульман. Фрунзенскі — а 12-й гадзіне пачне мерапрыемствы ў парку 60-годдзя Кастрычніка і парку імя Уга Чавеса. У Цэнтральным раёне з 12 гадзін стартуе забаўляльная праграма ў музейна-паркавым комплексе «Перамога» і Траецкім прадмесці. Яшчэ ў цэнтры сталіцы разгорнецца пляцоўка каля Палаца спорту. Там пройдзе вялікі канцэрт з удзелам прафесійных творчых калектываў і выканаўцаў, а таксама пераможцаў Мінскага гарадскога конкурсу патрыятычнай песні.

У 23.00 па традыцыі запланаваны грандыёзны салют.

❍ Брэстчына

9 Мая зранку пачнецца шэсце кіраўнікоў вобласці і горада, ветэранаў, ваеннаслужачых Брэсцкага гарнізона, актыву грамадскіх арганізацый, удзельнікаў акцыі «Беларусь памятае», моладзі.

Усе яны накіруюцца ў бок плошчы Цыраманіялаў. Пасля ўскладання кветак да Вечнага агню і вянкоў да пліт мемарыяла адбудзецца жалобны мітынг.

З асобнай праграмай «Памяць сэрца» выступіць духавы аркестр. А каля Паўночных варот крэпасці адбудзецца музычны марафон «Кветкі Перамогі».

Тым часам у парку культуры і адпачынку разгорнуцца народныя гулянні. Творчыя калектывы падрыхтавалі тэматычную праграму. А ўдзельнікі Міжнароднага харавога фестывалю «Берасцейскія харавыя асамблеі» правядуць у парку заключны гала-канцэрт. Акцыі памяці і канцэртныя праграмы адбудуцца ва ўсіх раёнах вобласці.

❍ Віцебшчына

Галоўная плошча Перамогі, адна з самых вялікіх у Еўропе, стане эпіцэнтрам святочных падзей.

Менавіта тут 9 мая ў 10 гадзін раніцы адбудзецца ўскладанне кветак і вянкоў да манумента ў гонар савецкіх воінаў, партызанаў і падпольшчыкаў Віцебшчыны. Потым — тэатралізаваны мітынг і святочная канцэртная праграма «Дзякуй героям за мірнае неба!».

Віцебская традыцыя ў Дзень Перамогі — ускладанне (у 10.30) кветак да бюста Героя Савецкага Саюза, Героя Сацыялістычнай Працы П. М. Машэрава.

Непадалёку ад плошчы Перамогі — у скверы Б. Хмяльніцкага — адбудзецца дэманстрацыя абмундзіравання і ўніформы салдат і афіцэраў Чырвонай Арміі ваенных гадоў.

Яшчэ ў Віцебску, у былым пасёлку Руба, пройдзе акцыя «Перамога. Музыка. Вясна». Там жа — шэсце, мітынг каля помніка Невядомаму салдату, акцыя памяці загінулых у гады Вялікай Айчыннай вайны «Дзень белых жураўлёў».

Багатая на падзеі праграма святкавання чакаецца і ў раённых цэнтрах.

Абласныя спаборніцтвы па веласіпедным спорце, прысвечаныя Дню Перамогі, 8—9 мая праходзяць у Талачыне. А ў Наваполацку на наступны пасля святкавання дзень, 10 мая, запланавалі правесці гарадскі патрыятычны конкурс інсцэнаванай песні «Мы за мір!».

Фота БелТА.

❍ Гомельшчына

Гомельшчына пачынае адзначаць Дзень Перамогі 8 мая акцыяй «Гомель памятае». А 9 мая адбудуцца памятныя мерапрыемствы каля мемарыяла «Вечны агонь».

Тут пройдзе ўрачысты мітынг памяці і цырымонія ўскладання кветак да брацкай магілы савецкіх воінаў і падпольшчыкаў. Ветэраны, спартсмены, творчая моладзь і ўсе, хто пажадае, пройдуць у гэты дзень шэсцем па галоўнай вуліцы горада над Сожам.

Баявы самалёт Су-24 стане яшчэ адным помнікам яго стваральніку, Паўлу Восіпавічу Сухому. Ён усталяваны ў рэканструяваным скверы перад галоўным корпусам Гомельскага дзяржаўнага тэхнічнага ўніверсітэта, які носіць імя легендарнага авіяканструктара.

Мерапрыемствы, прысвечаныя перамозе ў Вялікай Айчыннай вайне, працягнуцца і ў наступныя дні. Напрыклад, 10 мая ў Гомельскай абласной універсальнай бібліятэцы пройдзе літаратурна-музычны салон «Подзвігам слаўныя нашы земляк».

❍ Гродзеншчына

Святочныя мерапрыемствы разгорнуцца на некалькіх пляцоўках абласнога цэнтра.

Свята ў Гродне распачнецца з самага ранку: на плошчы Леніна адбудзецца ўрачысты мітынг, а ў парку Жылібера ўшануюць памяць загінулых, усклаўшы кветкі да Вечнага агню.

На працягу цэлага дня будуць ісці святочныя праграмы на плошчы Леніна: «Канцэрт на перадавой», «Пад песні 40-х», «У шэсць гадзін вечара пасля вайны», гасцінна сустрэне гасцей арт-кафэ «Пад адкрытым небам», а побач — на плошчы Тызенгаўза — пачне дзейнічаць інтэрактыўная выстаўка ўзбраення сучаснага войска.

Свята не абміне і Савецкую вуліцу, дзе прагучаць песні Перамогі ў выкананні кавер-бэндаў і вулічных музыкаў. Тут жа прапануюць набыць і адмысловыя сувеніры. На Савецкай плошчы можна будзе ўбачыць выстаўку рэтра-тэхнікі.

Завершацца святочныя мерапрыемствы на Кургане Славы канцэртнай праграмай з традыцыйнай акцыяй «Спяем «Дзень Перамогі» разам» і святочным салютам.

❍ Міншчына

Ва ўсіх кутках Міншчыны 9 мая адсвяткуюць Дзень Перамогі. З гэтай нагоды запланавана шмат мерапрыемстваў — урачыстыя мітынгі, ускладанні вянкоў і, вядома ж, святочны салют.

А ў горадзе Жодзіне ў гэты дзень адбудзецца абласное свята, якое традыцыйна адкрые мітынг. Да манумента ў гонар маціпатрыёткі Н. Ф. Купрыянавай будуць ускладзены кветкі.

Падчас свята па праспекце Міру пройдзе парад з удзелам навучэнцаў Мінскага абласнога кадэцкага вучылішча, механізаванай калоны ўзбраення, ваеннай і спецыяльнай тэхнікі Узброеных Сіл Беларусі, а таксама тэхнікі, што выкарыстоўваецца ў народнагаспадарчым комплексе краіны.

Упрыгажэннем свята стане канцэртная праграма аматарскіх і прафесійных калектываў і выканаўцаў. Усе ахвотныя змогуць наведаць кірмаш з пачастункамі і сувенірамі.

Завяршыцца мерапрыемства яркім канцэртам на стадыёне «Тарпеда».

❍ Магілёўшчына

Марш воінскіх часцей Магілёўскага гарнізона, шэсце-парад «Беларусь памятае», мітынг каля Вечнага агню на плошчы Славы, святочны канцэрт — Магілёў урачыста сустракае 74-ю гадавіну Вялікай Перамогі.

Усё больш магілёўчан прымаюць удзел у акцыі «Беларусь памятае» і ідуць у святочнай калоне па вуліцы Першамайскай з партрэтамі сваіх гераічных продкаў. Для ветэранаў па традыцыі падрыхтаваны спецыяльныя аўтамабілі. Усяго ў горадзе запланавана больш за 20 розных мерапрыемстваў, прысвечаных пераможнаму маю. Яны пачнуцца а 10-й гадзіне раніцы і закончацца а 23-й гадзіне вечара салютам над Дняпром. Пра ліхія франтавыя нагадае традыцыйная палявая кухня каля гандлёвага цэнтра «Магніт», гарадская акцыя «Вальс Перамогі» на плошчы Зорак, салдацкая паляна ў Пячэрскім лесапарку, канцэртна-забаўляльныя мерапрыемствы ў розных куточках горада.

А 8 мая ветэраны, прадстаўнікі працоўных калектываў і грамадскіх арганізацый, моладзь прымаюць удзел у перапахаванні знойдзеных пры пошукавых работах астанкаў абаронцаў Магілёва на мемарыяльным комплексе «Лагер смерці» па праспекце Шміта.

Сёння ў Магілёве засталося ўсяго 247 ветэранаў вайны, за год іх колькасць скарацілася на 73 чалавекі.

Вольга АНУФРЫЕВА, Ірына АСТАШКЕВІЧ, Нэлі ЗІГУЛЯ, Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ, Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ, Аляксандр ПУКШАНСКІ, Святлана ЯСКЕВІЧ.

З БОЛЕМ У СЭРЦЫ

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка ад імя беларускага народа і сябе асабіста выказаў спачуванні Прэзідэнту Расіі Уладзіміру Пуціну ў сувязі з ахвярамі пажару на самалёце авіякампаніі «Аэрафлот».

«У Рэспубліцы Беларусь з глыбокім смуткам і болем успрынята трагічнае паведамленне аб пажары на борце пасажырскага самалёта авіякампаніі «Аэрафлот» у маскоўскім аэрапорце Шарамеццева, які прывёў да шматлікіх чалавечых ахвяр», — сказана ў спачуванні.

Беларускі лідар перадаў словы падтрымкі і спагады родным і блізкім загінулых, а таксама пажадаў хутчэйшага выздараўлення пацярпелым.

Паводле БелТА.

ВЕРБНЫ НАПАМІН

Побач з Курганам Славы з'явілася алея ў гонар жанчын-ветэранаў

Ідэя ўвекавечыць памяць аб прадстаўніцах прыгожага полу, якія адстойвалі незалежнасць роднай зямлі нараўне з мужчынамі, належыць Беларускаму саюзу жанчын. Арганізацыя напярэдадні 75-годдзя вызвалення краіны ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў распачала праект «Беларусь памятае. Жаночы твар Перамогі». Алея на подступах да знакамітага Кургана Славы — маўклівы напамін пра няпростыя лёсы беларусак, жыццё якіх было апаленае вайной. Дрэвы для яе выбралі невыпадковыя: вербы, якія ў народзе завуцца плакучымі і сімвалізуюць тугу.

— Няхай новая алея стане сімвалам Перамогі і міру. Трэба рабіць усё, каб вайна не стала далёкім мінулым і захавалася ў памяці не толькі пакалення, якое праз яе прайшло, але і нашчадкаў пераможцаў, — упэўнена **Мар'яна ШЧОТКІНА, намеснік старшыні Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі, старшыня Беларускага саюза жанчын.**

Разам з членамі прэзідыума БСЖ і прадстаўніцамі саюза жанчын Беларусбанка вербы каля Кургана Славы высаджвалі і байкеры мотаклуба «AnGirls».

Ганна КУРАК.

АСАБЛІВАЯ ЎВАГА

9 мая па ўсёй краіне пройдуць святочныя мерапрыемствы

— Асобы ў алкагольным і наркатычным ап'яненні не будуць дапушчаны да прапускных пунктаў. Асаблівы клопат і ўвага ветэранам — для іх будзе арганізавана індывідуальнае праходжанне апошніх, пасля мерапрыемстваў іх адвязуць дадому на службовых аўтамабілях. У святочны дзень будзе абмежаваны рух транспартных сродкаў. Да 13 гадзін выхад на станцыі метро «Плошча Перамогі» будзе адкрыты толькі ў бок праспекта Машэрава, — расказаў **Дмітрый КУР'ЯН, намеснік начальніка галоўнага ўпраўлення — начальнік упраўлення аховы правапарадку галоўнага ўпраўлення правапарадку і прафілактыкі міліцыі грамадскай бяспекі Міністэрства ўнутраных спраў.**

Станіслаў САЛАВЕЙ, старшы інспектар па асобых даручэннях УДАІ міліцыі грамадскай бяспекі МУС, расказаў, што каля ўсіх месцаў правядзення мерапрыемстваў, прымеркаваных да Дня Перамогі, будзе прысутнічаць Дзяржаўтаінспекцыя. З 7 да 13 гадзін і з 17 да 24 гадзін плануецца перакрыццё руху па праспекце Незалежнасці ад вуліцы Янкі Купалы да вуліцы Казлова, ад праспекта Незалежнасці да вуліц Першамайскай і Чырвонай.

Анатоль БАЛЯБІН, намеснік начальніка ўпраўлення аварыйна-выратавальных службаў і ліквідацыі надзвычайных сітуацый МНС, і **Алег ПАНЧУК, начальнік аддзела арганізацыі медыцынскай аховы пры надзвычайных сітуацыях Міністэрства аховы здароўя,** паведамілі, што гатовы да любых надзвычайных сітуацый: да 9 мая арганізавана работа бальнічных арганізацый і брыгад хуткай медыцынскай дапамогі, часовых медыцынскіх пунктаў, наладжана ўзаемадзеянне з клінічнымі бальніцамі сталіцы. Таксама будзе весціся асобы кантроль за станам здароўя ветэранаў.

Дар'я ШЛАПАКОВА.

Куля, асколкі і кроў сібірачак

Як вясковы юнак стаў баявым афіцэрам і перажыў вайну...

З вучнямі СШ № 2 г. Чавусы, якія рэгулярна наведваюць ветэрана.

22 чэрвеня для Уладзіміра Марчанкі — асаблівая дата: свята дня нараджэння і смутак пачатку вялікай бяды. У гэты дзень у 1920 годзе ў весцы Ерашоўка Клімавіцкага раёна ён з'явіўся на свет, і ў гэты ж дзень, праз 21 год, курсант Марчанка, як і мільёны савецкіх хлопцаў, стаў пад ружжо, гатовы аддаць жыццё ў барацьбе з ворагам.

«Не жыццё, а казка», — так даволі нечакана пачаў расказ пра сваё баявое мінулае **ветэран Вялікай Айчыннай вайны Уладзімір МАРЧАНКА.** Але падчас размовы пачынаеш разумець, што меў на ўвазе ветэран. Сапраўды, калі слухаеш гісторыю гэтага чалавека, які прайшоў вайну ад жудаснага чэрвеня 1941 года да пераможнага мая 1945-га, здаецца неверагодным, колькі можа вытрываць чалавек. Біяграфія Уладзіміра Марчанкі нібыта падручнік гісторыі гэтай жахлівай вайны. Тут і абарона Масквы, і вызваленне Смаленшчыны, і ўдзел у аперацыі «Баграціён», і ліквідацыя Віцебскага «катла», і штурм Кёнігсберга — доўгі і цяжкі шлях савецкага салдата, які бараніў родную краіну.

Калі грымнула вайна, хлопец знаходзіўся ў Валагодскай вобласці, дзе вучыўся ў ваенным вучылішчы. Вялікія страты салдат і каманднага складу з першых дзён вайны вымусілі кіраўніцтва навучальнай установы скараціць тэрмін вучобы, і ўжо ў жніўні Уладзімір Марчанка прызначаны камандзірам узводу. Маладога неабстралянага курсанта адправілі абараняць савецкую сталіцу. У снежні 41-га пад Калінінам ён быў паранены, жыццё выратавала тое, што асколак страціў забойную моц, трапіўшы ў дакументы і грошы, што ляжалі ў нагруднай кішэні.

Уладзімір МАРЧАНКА з баявымі сябрамі.

Пасля шпіталя Уладзіміра Васілевіча ў хуткім часе накіравалі ў 19-ю гвардзейскую стралковую дывізію начальнікам штаба лыжнага батальёна. У складзе гэтай дывізіі Уладзімір Васілевіч вызваляў Смаленскую вобласць, за што быў узнагароджаны ордэнам Чырвонай Зоркі, з ёй жа ў 1943 годзе ступіў на родную зямлю. У баях за чыгуначную станцыю Крынкі, што каля Лёзна, воін атрымаў другое раненне. Падлячыўшыся, ён зноў папрасіўся ў родную дывізію.

— На дарогу ў войска мне далі дзесяць дзён і мяшок сухароў. Бачачы, што час дазваляе, вырашыў па дарозе заскочыць дадому ў Ерашоўку, праведаць маці, сваякоў. Пагледзець, як ладзіцца іх жыццё, дапамагчы чым змог бы. Сэрца аблівалася крывёю, калі ўвайшоў у родную вёску ці, хутчэй у тое, што ад яе засталося. Усе хаты немцы, калі адступалі, спалілі, сярод гарэлых плямін тырчалі толькі коміны печак. Людзі туліліся хто дзе знайшоў паратунак, — апісвае ўбачанае ветэран. — Ніхто не чакаў майго прыезду. Але пакуль ішоў па вёсцы, мяне пазналі, і нехта сказаў маці: Пелагея, глядзі, твой сын ідзе. Маці кінулася мне насустрач, абняла і плача ад шчасця...

Радасць спаткання была азмрочана весткамі, што сястру Уладзіміра Марчанкі фашысты сагналі ў Нямеччыну, і які яе напаткаў там лёс, было невядома. Зрабіўшы для маці зямлянку, салдат адправіўся далей на фронт, дзе пад Багушэўскам дывізія вяла баі з праціўнікам.

Падчас аперацыі «Баграціён» камандзіру не раз прыходзілася пад куляміісці наперад і весці за сабою салдат. А таксама прымаць удзел у ліквідацыі Віцебскага «катла».

— Мы добра ведалі, як паводзяць сябе немцы, вырваўшыся з атачэння, і якую за гэта «цану» плаціць мірнае насельніцтва. З гэтай прычыны быў строгі наказ: ніводзін фашыст не павінен быў прасачыцца праз нашы лініі. І мы ўтрымалі пазіцыю, прымусілі фашыстаў здацца.

За паспяховае выкананне задання Уладзімір Марчанка быў узнагароджаны ордэнам Чырвонага Сцяга з прысваеннем звання капітана. Далей былі баі ў Паўночнай Беларусі, вызваленне Літвы і нават уступленне на тэрыторыю ворага. У бітве за Кёнігсберг капітан Марчанка атрымаў трэцяе раненне.

— Каля мяне разарваўся снарад, і асколак, рассекшы ордэнскую планку, прабіў грудзі крыху вышэй за сэрца. Лежачы на зямлі, я ўжо развітваўся з гэтым светам. Але салдаты мяне выцягнулі з-пад агню і толькі дзякуючы ім я жывы, — успамінае ветэран. — Шмат крыві я тады страціў, але і тут мне пашанцавала, што знайшліся людзі, якія здалі сваю кроў для мяне. Як потым стала вядома, гэта былі жанчыны-сібірачкі. Дзякуючы іх сібірскай крыві я сустракаю 99-ю вясну.

Воляй лёсу скончыў вайну Уладзімір Марчанка ў горадзе, з якога і пачынаў свой баявы шлях да Перамогі, менавіта ў Волагду на лячэнне быў накіраваны паранены. Тут жа афіцэр даведаўся і пра заканчэнне Вялікай Айчыннай вайны. 12 мая камісаваны камандзір пакінуў сцены шпіталя і паехаў у родную Ерашоўку, дзе чакала стваральная праца пад мірным небам...

Андрэй САЗОНАЎ.
Фота аўтара.

Жывая памяць

Гэты здымак зроблены ў 1975 годзе каля сцяга Перамогі ў Маскве. Сфатаграфавацца каля святой рэліквіі было найвышэйшай формай заахвочвання перад юбілеем — 30-годдзем Перамогі. Такога гонару ўдастойваліся пераможцы сацыялістычнага спаборніцтва, маладыя работнікі і работніцы неабсяжнага Савецкага Саюза.

Адной з такіх пераможцаў стала тады мантажніца электраапаратуры Мінскага электрамеханічнага завода Тамара Антонаўна Мельнік (Стэльмак). Цяпер яна на заслужаным адпачынку.

Тамара Антонаўна МЕЛЬНІК *(у верхнім радзе крайняя злева).*

— 1975-ы быў ці не апошнім годам годнага жыцця ў СССР, — успамінае Тамара Антонаўна свае ўражанні тады і цяпер. — Краіна жыла, развівалася, адчувалася яе магутнасць. Усё гэта было на вачах жывых яшчэ франтавікоў і ўдзельнікаў вайны. Мой бацька перанёс фашысцкі канцлагер, вярнуўся адтуль гранічна знерваваным. Маці ў час акупацыі жыла ў глухой лясной вёсачцы Мачынск на Асіповіччыне (пазней вёску спалілі паліцаі).

Само слова «вайна» мела для нас выразнае значэнне асабістага гора. Выхаваныя ў патрыятызме, на фільмах і літаратуры таго часу, мы адчувалі яе смяротны подых, бачылі яе ў снах, перажывалі за тых, хто працягваў зведваць жахі знішчэння ў розных кутках планеты. Спачуванне іншым — гэта ці не найлепшае ў выхаванні. Скажу, што ў гэтым сэнсе мы сваіх бацькоў не падвялі, не здрадзілі нашым настаўнікам, многія з якіх былі на фронце (сёння ўсе яны спачываюць у зямліцы).

Канешне, шкада, што народы разбегліся, разбрыліся, казаць пра інтэрнацыяналізм не даводзіцца, не моднае гэта слова. Усё больш ідуць пошукі ворагаў. А ці ж могуць быць ворагі сярод тых, з кім столькі гадоў жылі ў адной дружнай сям'і? Таму сцяг Перамогі грэе сэрца. Лічу, заслуга нашага пакалення ў тым, што найлепшыя якасці беларусаў мы захавалі пад яго абаронай, перадалі спагаду да ближняга сваім дзецям. Хай і яны перададуць унукам беларускую дабрыню. Разам з памяццю пра святую Перамогу.

Віктар ХУРСІК.

ПЕРАМОГА Ў ЭКСПАНАТАХ

Вызваленне Магілёўшчыны ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў пачалося ў верасні 1943 года з Бранскай і Смаленска-Рослаўльскай наступальных аперацый. У кароткія тэрміны атрымалася ачысціць ад ворага восем паўднёва-ўсходніх раёнаў вобласці. Але шмат баёў было вельмі цяжкіх і зацяжных. Выхад паскорыла маштабная наступальная аперацыя «Баграціён», якая пачалася ў чэрвені 44-га. Прасачыць увесь гэты нялёгкі вызваленчы шлях можна на выстаўцы Магілёўскага абласнога краязнаўчага музея імя Еўдакіма Раманава «Перамога нам у агні дасталася». Матэрыяламі да яе падзяліліся Беларускі дзяржаўны музей гісторыі Вялікай Айчыннай вайны і абласны гісторыка-патрыятычны пошукавы клуб «Віккру».

Усе рэчы, пачынаючы ад фота і дакументаў і заканчваючы прадметамі баявой амуніцыі ўдзельнікаў тых баёў, арыгінальныя. Сярод іх асабістыя рэчы і фотаздымкі знаных военачальнікаў — камандуючага 4-й паветранай арміяй 2-га Беларускага фронту генерал-палкоўніка авіяцыі Канстанціна Вяршыніна, Героя Савецкага Саюза камандзіра 399-й стралковай дывізіі генерал-маёра Даніла Казакевіча і камандзіра 42-й стралковай дывізіі палкоўніка Антона Сліца, камандуючага 50-й арміяй генерал-лейтэнанта Івана Болдзіна і іншых. Кіцелі, планшэты, ручкі, трафейныя рэчы — усё гэта дыхае тым ужо далёкім ад нас часам і нясе дадатковую інфармацыю пра сваіх уладальнікаў. Цэлы комплекс прысвечаны 1-й польскай пяхотнай дывізіі імя Тадэвуша Касцюшкі, якая ў кастрычніку 1943 года прыняла бой пад вёскай Леніна ў Горацкім раёне. Дывізія панесла вялікія страты, трое яе байцоў атрымалі званні Герояў Савецкага Саюза, каля дзвюх з паловай сотняў атрымалі ордэны і медалі. На выстаўцы шмат прадметаў часоў вайны, знойдзеных падчас раскопак пошукавым клубам «Віккру» і 52-м асобным батальёнам Узброеных Сіл Рэспублікі Беларусь. Тут жа серыя фотаздымкаў ад клуба «Віккру» з месцаў раскопак перыяду 1994—2018 гадоў. Прасякнуцца атмасферай часоў 75-гадовай даўніны дапамагаюць адмысловыя інсталяцыі.

— Чым цікава гэтая выстаўка, дык гэта тым, што тут шмат вельмі рэдкіх, мемарыяльных рэчаў, — кажа **загадчыца экспазіцыйна-выставачнага аддзела Магілёўскага абласнога краязнаўчага музея Аляксандра БУРАКОВА.** — Мы, напрыклад, з цікаўнасцю разглядалі ўнікальныя фотаздымкі вызвалення Бабруйска і Магілёва, якія прадставіў дзяржаўны музей гісторыі Вялікай Айчыннай вайны. Такіх у нашай калекцыі наогул не было. На выстаўцы ёсць шмат арыгінальных дакументаў, схем, плакатаў. Напярэдадні Дня Перамогі кожнаму будзе карысна ўсё гэта паглядзець, каб ацаніць, наколькі няпросты і ахвярны была для нас тая Перамога.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

Кожны трэці *Сумесны праект «Звязды» і Беларускага дзяржаўнага музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны*

ХАДЖЭННЕ НАД БЕЗДАННЮ

Так сведкі называлі жыццё ў акупацыі

Вайна — гэта не толькі калі страляюць. Гэта нягоды, пакуты, голад, хваробы. Гэта страх, які ніколі не адпускае. На акупаванай тэрыторыі злачынствы чыніліся ці не ў кожным населеным пункце, і простыя людзі часта станавіліся сведкамі забойстваў і катаванняў. Людзі гінулі ў лагерах смерці і турмах. Але былі і тыя, каму ўдалося прайсці праз такія выпрабаванні, выжыць і расказаць пра тое, што адбывалася за кратамі... Такія гісторыі збіраюцца і захоўваюцца ў Беларускім дзяржаўным музеі гісторыі Вялікай Айчыннай вайны. Шмат было занатавана адразу, па гарачых слядах. Але лісты з прыватнымі ўспамінамі яшчэ доўгія гады працягвалі паступаць у музей, і такія дакументы складаюць асобны фонд.

Дзякуючы спецыяльнаму праекту музея сёння мы можам пачуць галасы сведак трагічных падзей.

«Не паспеў дабегчы да пажарышча, як мяне перахапіў немец з паліцэйскім і павялі на шашу. Там ужо стаялі людзі з рыдлёўкамі. Немец нешта загадаў паліцэйскаму, і той казырнуў, распарадзіўся, каб я ішоў за ім. Так мы аказаліся ў Смалярцы. Рэшту ночы і амаль увесь дзень туды бесперапыннай плынню прыбывалі вялікія крытыя машыны з людзьмі. Калі яма даверху запаўнялася трупамі, немцы яе пасыпалі вапнай і пяском, а затым загадвалі нам засыпаць цалкам.

Усякі раз, калі мы падыходзілі да ям, рыдлёўкі валіліся з рук, таму што ў большасці выпадкаў даводзілася засыпаць не трупы, а жывых людзей. Часта сыплеш пясок у яму, а ён варушыцца. Гітлераўцы, якія стаялі тут жа, заўважаючы з нашага боку ў такіх выпадках збянтэжанасць, выбухалі лаянкай і пускалі ў ход прыклады аўтаматаў.

Быў відавочцам спробы да ўцёкаў двух мужчын. Але дзе там было ўцячы... І дзесяць крокаў не паспелі зрабіць смельчакі, як тут жа былі ўложаны з аўтамата». (Адразу пасля вызвалення Бярозаўскага раёна ўспамінаў Андрэй Ляўковіч.)

У праекце «Галасы з пажоўклых старонак» супрацоўнікі музея на камеру чытаюць лісты і ўспаміны сведак. Відэаролікі выкладзены на сайце музея. Паспрабаваць сябе ў ролі акцёраў і зачытаць успаміны пра вайну прапаноўвалася падчас экскурсій і наведвальнікам установы. Але не ўсім удалося дачытаць лісты сведак да канца. Людзі прызнаваліся, што ім цяжка працягваць, у некаторых выступалі слёзы... Сапраўды, калі трымаеш у руках ліст канкрэтнага чалавека, адчуванне такое, быццам з табой дзеліцца ўспамінамі нехта вельмі блізкі...

«Пасля абеду ўсе жанчыны камеры, стоячы на каленях, маліліся. Маліліся доўга, прасілі ў Бога не аб тым, каб застацца ў жывых. Прасілі, каб савецкі снарад ці бомба прамым пападаннем патрапілі ў нашу турэмную камеру і ўсіх адначасова пахавала.

Пад вечар пачалі часта адкрывацца дзверы камер, чуліся стогны. Па калідоры гулка грукалі нямецкія боты. Узмоцнена білася сэрца, у мозгу нараджаліся думкі: напэўна, хутка і мяне павядуць на допыт, будуць біць, толькі б вытрымаць і хутчэй высветліць прычыну арышту.

А можа, расстраляюць? Гэта ж столькі ўжо расстралялі і павесілі... А дзеці? Хіба мае дзеці лепшыя за іншых. У думах чаканне, здавалася, доўжылася бясконца.

Але вось звякнуў ключ нашай камеры, і мяне з маёй напарніцай павялі на допыт.

У кабінет, дзе вёўся допыт, упіхнулі мяне, перад сталом следчага прымусілі стаць на калені, загадалі зняць сукенку. Ззаду стаяў гестапавец з гумавай дубінкай у руках. У гэты момант я не адчувала страху смерці. Мне нікога не было шкада, нават дзяцей. Я старалася пра іх не думаць...

Мяне пачалі біць гумавай палкай. Да дзевяці ўдараў я далічыла, пасля страціла прытомнасць. Мяне адлілі вадой. І першыя словы, якія я пачула: «Навошта б'еш па галаве? Магчыма, гэта не яна...» Калі ўбачылі, што я апрытомнела, зноў пачалі біць. Білі ботамі ў грудзі, жывот, спіну, а пасля прапанавалі назваць сваё прозвішча і імя.

Я — Хатчанка Надзея, а ў іх былі даныя на Харчанка Дзіну. Справа ў тым, што прозвішча Хатчанка амаль не сустракаецца, а Харчанка даволі часта, таму многія маё прозвішча скажалі. Паколькі мае прозвішча і імя не сыходзіліся, доказаў супраць мяне не было. І смерць, быццам у роздуме, спынілася.

Пасля допыту вечарам таго ж дня мяне вызвалілі. Ад пабояў я доўга ляжала хворай.

На самай справе ўсе гады акупацыі прайшлі як хаджэнне над безданню, якое ўяўляла адно цэлае. Часам мне самой яны падаюцца неверагоднымі. Усё ж гэта рэчаіснасць, і ўсё ж гэта было!» (З успамінаў мінскай падпольшчыцы Надзеі Хатчанкі.)

Пра такую вайну не пачытаеш у падручніках, не пачуеш падчас класічных экскурсій. І калі «галасы з пажоўклых старонак» гучаць у адпаведна аформленых сценах музея, сапраўды складваецца ўражанне, што трапляеш на месца жахлівых падзей.

Сёння многа робіцца для выхавання патрыятызму. Але ўсё часцей ускрываюцца новыя тэмы, калі моладзь бачыць, што вайна гэта не толькі гераізм, подзвігі, але і пакуты. І зварот да эмоцый — ці не найлепшы аргумент супраць вайны? Супрацоўнікі музея шукалі новыя формы, як падаць інфармацыю сучаснаму пакаленню. І калі падчас мінулай «ночы музеяў» прапанавалі маладым людзям зачытваць успаміны людзей, якія прайшлі праз цяжкія выпрабаванні, заўважылі, наколькі моцнае эмацыянальнае ўздзеянне аказваюць такія «хвілінкі памяці».

Аўтар ідэі «галасоў з пажоўклых старонак» — Яўген Пашкевіч — расказвае: «Мы хацелі ўзяць прыватныя выпадкі, паказаць асабістыя трагедыі. Адбіралі гісторыі, якія б можна было пакласці на відэафармат і стварыць сюжэты працягласцю паўтары-тры хвіліны». У першых роліках праекта супрацоўнікі музея вырашылі раскрыць такую тэму, як акупацыя Беларусі. Пра яе распавядаюць не толькі падпольшчыкі ці ваеннапалонныя, але і простыя людзі, якія маглі і выпадкова трапіць у гэты замес. Супрацоўнікі музея цытуюць успаміны вязняў гета, турмаў, лагераў смерці. Але і непасрэдныя ўдзельнікі ваенных падзей могуць расказаць пра непрывабную, жахлівую, невядомую нам вайну.

«Пятніца 2 чэрвеня. Другі дзень жыцця на балоце. Спім у вадзе, падклаўшы пад сябе галінак з бярозы. Знізу вада, а зверху дождж — таксама вада.

Харчуемся сухарамі і салам. Немцы і паліцыя блакіравалі наша адступленне ў Казьянскія лясы. Што б ні здарылася, неабходна было прарваць кальцо праціўніка і выйсці ў тыл карнай экспедыцыі...

Сёння трэці дзень жывём на балоце... Немцы ачышчаюць вёскі. Забіраюць усю скаціну, насенне і дарослых мужчын. Далёка чуецца рыканне кароў: нямецкія пастухі гоняць іх на балота. Метраў за 70 ад нас запрацаваў варожы аўтаматчык. Мы ў складзе брыгады і атрада № 3 сышлі глыбей у балота, якое на карце значылася як непраходнае.

Аўторак 6 чэрвеня. Шосты дзень жыцця на балоце...

Адборныя карнікі-галаварэзы ўсё бліжэй падыходзяць да нас. Добра ўжо чутна іх лаянка і гаворка. Па нацыянальнасці яны былі розныя: немцы, чэхі, палякі, румыны, фіны, украінцы, рускія, латышы, літоўцы, эстонцы, беларусы і іншыя...

Размова немцаў і паліцаяў усё гучней набліжалася да нас. Ісці далей было немагчыма. Вырашылі неадкладна пагружацца ў дрыгву, якая ахвотна прыняла нас па самую шыю, а на галовы давялося надзець кавалкі моху, і так мы ў дрыгве пратрымаліся з 14.00 да 20.00 вечара, пакуль не прайшлі тры ланцугі карных войскаў. Яны ўвесь час штыкамі паролі махавыя купіны. І прастрэльвалі аўтаматамі.

У гэты трагічны дзень загінула вельмі многа партызан. На балоце трупы хутка гнілі, і паўсюль разносіўся смурод. Карціна была жахлівая.

Працягваем жыць восьмы дзень на балоце. Начлег зладзілі на балоце і спалі да 10.30 раніцы. Затым прачнуліся. Замест сняданку паглядзелі адзін на аднаго і моўчкі ўзялі курс на возера Ельня. Ногі ўжо не рухаюцца. Ледзьве паўзём.

Ад карнай аперацыі шукала сабе паратунку і цывільнае насельніцтва, якое загадзя зносіла ў пэўныя знаёмыя ім месцы муку, крупы і іншыя прадукты. Аднак пад націскам карнікаў цывільнае насельніцтва кідала свае бедныя запасы і сыходзіла ўглыб балота. Мы ў некалькіх месцах знаходзілі жытнюю муку, якую зносілі ў адно месца і арганізоўвалі так званую мучную базу. Посуду для прыгатавання ежы ў нас не было. Калатуху з мукі рабілі адразу ў лужыне і сырое цеста ўжывалі як дэлікатэс...»

(З успамінаў партызана.)

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ,
Таццяна ПАЛІТЫКА.

Вернісаж. Памяць сэрца *Сумесны праект «Звязды» і Нацыянальнага мастацкага музея*

ПА КІМ СУМУЮЦЬ «ПАРТЫЗАНСКІЯ МАДОННЫ»

Міхаіл Андрэевіч Савіцкі (1922—2010) — у беларускім мастацтве постаць, без перабольшання, легендарная. Яго імя даўно стала хрэстаматыйным, а лёс выдатнага творцы цесна пераплецены з лёсам роднай краіны.

Нарадзіўся Савіцкі 18 лютага 1922 года ў вёсцы Звянячы Талачынскага раёна Віцебскай вобласці ў сям'і селяніна. У 1940 годзе, пасля заканчэння школы, быў прызваны ў рады Чырвонай Арміі, з пачатку вайны прымаў удзел у абароне Севастопаля ў складзе 345-й стралковай дывізіі, з 4 ліпеня 1942 года да 29 красавіка 1945 года знаходзіўся ў палоне ў канцлагерах у Дзюсельдорфе, Бухенвальдзе, Мітэльбау-Доры, Дахау. Пасля вызвалення з лагера працягваў службу ў Савецкай Арміі. У 25-гадовым узросце Савіцкі выбраў прафесію мастака, скончыў Мінскае мастацкае вучылішча (курс знакамітага Валянціна Волкава), потым паехаў у Маскву — вучыцца ў Маскоўскім мастацкім інстытуце імя В. І. Сурыкава ў Дзмітрыя Мачальскага. Ён выпусціўся з чырвоным дыпломам, а дыпломны жывапісны твор «Песня» (1957) быў адразу набыты ў калекцыю Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь.

Вядомасць і папулярнасць да мастака прыйшлі ў 1960-я гады і былі звязаны з новымі павевамі ў выяўленчым мастацтве. Гэта быў час «хрушчоўскай адлігі» — час, калі мастацтва шукала новы погляд на рэчаіснасць, час станаўлення прынцыпаў «суровага стылю» ў савецкім мастацтве, час фарміравання яркіх індывідуальнасцяў. Міхаіл Савіцкі ўвайшоў у мастацтва са сваім разуменнем ролі мастака і творчасці ў грамадстве, са сваёй асабістай пазіцыяй, з адметным, новым поглядам на ваенную тэму. У адрозненне ад мастакоў 1940—1950-х гадоў, якія імкнуліся стварыць гераічны летапіс ваенных гадоў, Міхаіл Савіцкі расказваў пра трагічную з'яву, пра нечалавечыя выпрабаванні, якія выпалі на долю людзей у гады ваеннага ліхалецця. Яго мастацтва заўсёды выклікала непадробную цікавасць, спрэчкі і палеміку, бо ў ім спалучаліся і трагедыя, і мужнасць, і прыгажосць адначасова.

Віцебскія вароты. 1967. Палатно, алей. 249х300.

«Партызаны» (1963) — першая работа, у якой выразна выявіліся драматычны і напружаны стыль мастака. Фрагментарнасць кампазіцыі і манахромнае, амаль чорна-белае, каларыстычнае рашэнне палатна нагадваюць кадр з хронікі. Тэма карціны — развітанне перад баявым заданнем — падаецца як спроба зафіксаваць вырашальны момант у жыцці чалавека. Менавіта з такіх момантаў і складаліся ваенныя будні Беларусі. Невядома, ці сустрэнуцца гэтыя людзі яшчэ раз, а можа, гэта развітанне назаўсёды?..

Неаднаразова мастак звяртаўся да партызанскай тэматыкі і кожны раз рабіў гэта неардынарна і эмацыянальна пранікнёна. Маштабнае, манументальнае палатно **«Віцебскія вароты» (1967)** расказвае пра трагедыю бежанцаў вайны. Віцебскія, або Суражскія, вароты — умоўная назва саракакіламетровага прахода паміж савецкай і акупаванай тэрыторыяй, які існаваў сем месяцаў (люты — верасень 1942 года) і абараняўся партызанамі Віцебшчыны, у тым ліку легендарным атрадам «Бацькі Міная». Існаванне такога адносна свабоднага прахода дазволіла вывесці ў савецкі тыл каля 200 тысяч чалавек мірнага насельніцтва, а з савецкага боку на акупаваныя тэрыторыі пераходзілі дыверсійныя групы, увозілася зброя, боепрыпасы, медыкаменты, літаратура. Гэта быў адзін з найважнейшых стратэгічных пунктаў развіцця партызанскага руху ў Беларусі. Міхаіл Савіцкі знайшоў вельмі дакладную алегорыю гэтым падзеям. Галоўныя героі яго жывапіснага палатна — плынь жанчын, дзяцей, старых, параненых воінаў, якія пакідаюць родныя мясціны пешшу; усё, што яны забралі з сабою, нясуць за плячыма ў прасцінах або ў торбах у руках. Партызаны за пагоркамі ідуць у супрацьлеглым напрамку, яны абараняюць гэты натоўп. Агульная кампазіцыя палатна — з вышыні, вельмі высокая лінія далягляду і ярка-чырвоная паласа неба — зарыва вайны. Самае выразнае на карціне — вобразы напісаных персанажаў. Мы бачым стрыманыя, адасобленыя, засяроджаныя твары. Людзі ідуць у трагічнай маўклівасці, і ўнутранае разважанне кожнага складаецца ў агульную сімфонію пра цяжкі лёс беларускага народа падчас вайны.

Партызаны. 1963. Палатно, алей. 125х135.

Вялізны рэзананс у савецкім мастацтве выклікала карціна Міхаіла Савіцкага **«Партызанская мадонна» (1967)**, якая экспанавалася на ўсесаюзнай выстаўцы, атрымала сярэбраны медаль Акадэміі мастацтваў СССР і пасля была набыта ў калекцыю Дзяржаўнай Траццякоўскай галерэі. Для савецкага мастацтва гэта была сапраўдная рэвалюцыя, бо такой трактоўкі жаночага вобраза ваенных часоў да Савіцкага не было ні ў кога. У дадзенай карціне мастак спалучыў цэлы шэраг вызначальных сімвалаў. Цэнтральная выява — маці з дзіцем. Сакральны хрысціянскі вобраз падаецца як мадонна часоў Вялікай Айчыннай вайны. Юная жанчына з немаўляткам сядзіць на фоне поля з жытам і жнеямі, а побач з ёй з аднаго боку — тры вінтоўкі, якія стаяць шалашом, і партызан на кані, а з другога — сумная сталая жанчына. Постаць Мадонны прасякнута непарушным спакоем, і гэта ўпэўненасць — гімн перамогі жыцця над смерцю.

Па асабістай просьбе тагачаснага дырэктара Дзяржаўнага мастацкага музея БССР Алены Васільеўны Аладавай Міхаіл Савіцкі стварыў у 1978 годзе аўтарскі варыянт палатна, які называецца «Партызанская мадонна (Мінская)» — для яго мастак зрабіў іншую кампазіцыю. За аснову была ўзята вядомая карціна эпохі Адраджэння «Сікстынская мадонна» Рафаэля — і гэта не выпадкова. Работа Рафаэля падчас вайны разам з іншымі творамі была схавана ў закінутай каменаломні пад Дрэздэнам. У маі 1945 года карціну знайшлі савецкія войскі, і яна трапіла ў сховішчы Пушкінскага музея, пакуль не была вернута разам з усім дрэздэнскім зборам уладам ГДР у 1955 годзе. Перад гэтым «Мадонна» Рафаэля была прадстаўлена маскоўскай публіцы. У той час Міхаіл Савіцкі вучыўся ў Маскве і бачыў гэту выстаўку.

Партызанская мадонна (Мінская). 1978. Палатно, алей. 207х142.

У карціне **«Партызанская Мадонна (Мінская)» (1978)** мастак узнімае тэму гуманізму. Замест біблейскіх персанажаў мастак паказвае простых людзей, сведак чумы ХХ стагоддзя — фашызму. У адрозненне ад мадонны Рафаэля партызанская мадонна Савіцкага паўстае на фоне зямнога беларускага краявіду. У сваёй творчасці Савіцкі распрацаваў новую канцэпцыю гуманізму — гэта гуманізм чалавека, які перажыў вайну, які выдатна разумее цану чалавечага жыцця і ўсведамляе, якая тонкая мяжа разбурэння свету. Гэта стала асноўным маніфестам мастака: ніколі нельга забывацца пра самую страшэнную катастрофу чалавецтва — вайну, якой заўсёды супрацьпастаўляецца жыццё.

Безумоўна, Міхаіл Савіцкі звяртаўся не толькі да ваенных сюжэтаў. Распрацоўваючы іншыя тэмы і жанры, ствараючы гістарычныя, бытавыя карціны або партрэты сучаснікаў, знакамітых дзеячаў культуры і грамадства, ён заставаўся верны сваім канцэптуальным прынцыпам: галоўнае — гэта чалавек-асоба, яго маральнае аблічча.

Бурныя спрэчкі ў грамадстве выклікала серыя твораў Міхаіла Савіцкага **«Лічбы на сэрцы» (1976—1987)**, прысвечаная вязням канцлагераў. Шмат хто казаў, што падобныя жудасныя рэчы не павінны быць аб'ектам мастацтва. А Савіцкі адказваў: «Сама атмасфера нашага стагоддзя выклікае пякучую трывогу за лёс прыгожай планеты і яе галоўны скарб — чалавека. Кожны з нас адказвае за будучыню. З прычыны гэтай адказнасці я не маю права маўчаць. Мне давялося быць сведкам жахлівых злачынстваў». Гэтая серыя перш за ўсё была створана як пратэст супраць зла, каб ніколі не забыліся мільёны тых, хто загінуў у канцлагерах, каб ніколі не паўтарыліся тыя страшныя злачынствы.

Менавіта пад Савіцкага, каб працягваць традыцыі рэалістычнага мастацтва, у 1980 годзе ў Мінску былі створаны Творчыя акадэмічныя майстэрні Акадэміі мастацтваў СССР для паслядыпломнай адукацыі мастакоў па жывапісе, скульптуры і графіцы. Сам Савіцкі казаў так: «Я прыхільнік рэалістычнай школы і лічу мастацтва носьбітам каштоўнасцяў, непадуладных часу. І ў гэтым яго сіла і моц. Такіх прынцыпаў я заўсёды прытрымліваўся і буду прытрымлівацца...» Творчыя акадэмічныя майстэрні жывапісу, скульптуры і графікі Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь працягвалі працаваць, пакуль быў жывы іх кіраўнік — да 2010 года. За трыццаць гадоў Міхаіл Савіцкі выхаваў некалькі пакаленняў мастакоў, розных па сваіх творчых метадах і напрамках. Але галоўнае, чаму вучыў маэстра, — гэта актыўная сацыяльная пазіцыя, высокія маральныя якасці мастака. Час фарміруе асобу, але і асоба фарміруе час, нельга заставацца абыякавым да грамадства і рэчаіснасці.

За сваё жыццё Міхаіл Савіцкі быў неаднаразова адзначаны ганаровымі званнямі і ўзнагародамі, ордэнамі: заслужаны дзеяч мастацтваў БССР (1970), народны мастак БССР (1972) і СССР (1978), першы сярод дзеячаў культуры Герой Беларусі (2006), правадзейны член Акадэміі мастацтваў СССР з 1983-га, Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі (1995), Міжнароднай славянскай акадэміі (1996), Міжнароднай акадэміі навук (2002), лаўрэат Дзяржаўных прэмій Беларусі (1970, 1980, 1998), СССР (1973), Міжнароднай прэміі Андрэя Першазванага ў намінацыі «За Веру і Вернасць!» (2000), спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь у галіне выяўленчага мастацтва (2002), Міжнароднай прэміі імя М. А. Шолахава (2002), прэміі Саюзнай дзяржавы Беларусі і Расіі ў галіне літаратуры і мастацтва (2004), першы кавалер ордэна Францыска Скарыны з 1997 года, ганаровы грамадзянін Мінска з 2001-га.

У 2012 годзе ў Мінску была адкрыта Мастацкая галерэя Міхаіла Савіцкага, дзе існуе пастаянная экспазіцыя твораў мастака, зробленых за 60 гадоў плённай працы, без перапынкаў і выхадных ад мастацтва.

Вольга АРХІПАВА, вядучы навуковы супрацоўнік аддзела сучаснага беларускага мастацтва Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь.

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

ЛОТ 1: капитальное строение, инв. № 440/С-12972 (назначение – здание специализированное розничной торговли, наименование – рыночный павильон – 1), общей площадью 91,3 кв. м, расположенное по адресу: г. Ошмяны, ул. Советская, 135; капитальное строение, инв. № 440/С-12973 (назначение – здание специализированное розничной торговли, наименование – рыночный павильон – 2), общей площадью 44,1 кв. м, расположенное по адресу: г. Ошмяны, ул. Советская, 135/1; капитальное строение, инв. № 440/С-12974 (назначение – здание специализированное розничной торговли, наименование – рыночный павильон – 3), общей площадью 32,4 кв. м, расположенное по адресу: г. Ошмяны, ул. Советская, 135/2

Лот № 1 расположен на земельном участке, кадастровый № 424950100001002618, площадью 0,2097 га (назначение – земельный участок для размещения объектов розничной торговли), находящимися по адресу: г. Ошмяны, ул. Советская

Начальная цена продажи – 180 000 руб. (сто восемьдесят тысяч рублей) с учетом НДС. Сумма задатка – 9 000 руб. (девять тысяч рублей)

Продавец – Ошмянский филиал Гродненского областного потребительского общества, 231103, г. Ошмяны, ул. Советская, 130, тел. 8-01593-76-705

Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел.: 41-98-32, 45-05-38

Условия аукциона – без условий. Условия оплаты – по договоренности сторон. Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов

Номер р/с для перечисления задатка – BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBBY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 7 июня 2019 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3-209

Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержатся на сайте организатора аукциона http://grodnoino.by/aukcion/uchastniku

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед с 12.30 до 13.30.
Последний день приема заявлений – 3 июня 2019 г. до 15.00

Телефоны для справок: 45-05-38, 41-98-32 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» http://grodnoino.by

Утерянные страховые полисы карта международного моторного страхования «Зеленая карта» серии BY/07/15194695, 14148241, 14148242 страховой компании «Промтрансинвест» **считать недействительными.**

Отчет за 1 квартал 2019 года
ООО «Санта Ритейл»

Бухгалтерский баланс на 31.03.2019 года

тыс. руб.

Активы	Код строки	На 31.03.2019	На 31.12.2018
1	2	3	4
I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства	110	83945	80667
Нематериальные активы	120	1928	1930
Вложения в долгосрочные активы	140	10768	10079
Долгосрочные финансовые вложения	150	64268	65078
Прочие долгосрочные активы	180	38	39
ИТОГО по разделу I	**190**	**160947**	**157793**
II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы	210	19141	20667
в том числе: материалы	211	1357	1089
готовая продукция и товары	214	17784	19578
Расходы будущих периодов	230	267	325
Налог на добавленную стоимость по приобретенным товарам, работам, услугам	240	1229	2185
Краткосрочная дебиторская задолженность	250	10871	5390
Краткосрочные финансовые вложения	260	27907	27904
Денежные средства и их эквиваленты	270	4636	7617
ИТОГО по разделу II	**290**	**64051**	**64088**
БАЛАНС	**300**	**224998**	**221881**
Собственный капитал и обязательства	**Код строки**	**На 31.03.2019**	**На 31.12.2018**
1	2	3	4
III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
Уставный капитал	410	54288	54288
Резервный капитал	440	15	15
Добавочный капитал	450	3551	3570
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	460	10028	10009
Чистая прибыль (убыток) отчетного периода	470	1140	
ИТОГО по разделу III	**490**	**69022**	**67882**
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Долгосрочные кредиты и займы	510	124728	109099
Отложенные налоговые обязательства	530		95
Доходы будущих периодов	540		
ИТОГО по разделу IV	**590**	**124728**	**109194**
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Краткосрочные кредиты и займы	610		
Краткосрочная часть долгосрочных обязательств	620		
Краткосрочная кредиторская задолженность	630	31247	44803
в том числе: поставщикам, подрядчикам, исполнителям	631	27466	40197
по авансам полученным	632	9	7
по налогам и сборам	633	168	196
по социальному страхованию и обеспечению	634	296	315
по оплате труда	635	1257	1226
по лизинговым платежам	636	1784	2616
прочим кредиторам	638	267	246
Доходы будущих периодов	650	1	2
ИТОГО по разделу V	**690**	**31248**	**44805**
БАЛАНС	**700**	**224998**	**221881**

Отчет о прибылях и убытках за январь – март 2019 года

тыс. руб.

Наименование показателей	Код строки	За январь – март 2019	За январь – март 2018
1	2	3	4
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	010	83365	63266
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг	020	(67991)	(52178)
Валовая прибыль (010-020)	030	15374	11088
Управленческие расходы	040	(1650)	(1049)
Расходы на реализацию	050	(15511)	(10524)
Прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг (030-040-050)	060	(1787)	(485)
Прочие доходы по текущей деятельности	070	3742	2046
Прочие расходы по текущей деятельности	080	(854)	(266)
Прибыль (убыток) от текущей деятельности (±060+070-080)	090	1101	1295
Доходы по инвестиционной деятельности	100	1234	1290
в том числе: доходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	101	2	1280
проценты к получению	103	1232	7
прочие доходы по инвестиционной деятельности	104	1	3
Расходы по инвестиционной деятельности	110	(90)	(1575)
в том числе: расходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	111	(90)	(1574)
прочие расходы по инвестиционной деятельности	112		(1)
Доходы по финансовой деятельности	120	1462	19
в том числе: курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	121	1462	19
Расходы по финансовой деятельности	130	(2663)	(162)
в том числе: проценты к уплате	131	(1679)	(66)
курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	132	(965)	(96)
прочие расходы по финансовой деятельности	133	(19)	
Прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности (100-110+120-130)	140	(56)	(428)
Прибыль (убыток) до налогообложения (±090±140)	150	1045	867
Налог на прибыль	160		(83)
Изменение отложенных налоговых обязательств	180	95	45
Прочие платежи, исчисляемые из прибыли (дохода)	200		
Чистая прибыль (убыток) (±150-160±170±180-190-200)	210	1140	829
Результат от прочих операций, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	220		
Совокупная прибыль (убыток) (±210±220±230)	240	1140	829

ИЗВЕЩЕНИЕ
о проведении открытого аукциона по продаже объектов государственной собственности и права заключения договора аренды земельных участков для обслуживания недвижимого имущества

Организатор аукциона: комитет государственного имущества Минского городского исполнительного комитета, г. Минск, ул. Герцена, 2А, каб. 2, тел.: (017) 200 20 89, (017) 289 11 27, (017) 222 44 69.

Аукцион состоится **12 июня 2019 года в 15.00** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов.

На аукцион выставляется:

Сведения о предмете аукциона, место нахождения имущества	Имущество по ул. Автомобилистов, д. 4 в г. Минске и право заключения договора аренды земельных участков для обслуживания недвижимого имущества. В состав имущества входят: *недвижимое имущество*: – капитальное строение с инвентарным номером 500/С-53167 (назначение – здание административно-хозяйственное), расположенное по ул. Автомобилистов, 4 в г. Минске; составные части и принадлежности: внутридворовая площадка, дорожка, проезд, цветник, три бордюра, три ограждения, трое ворот, калитка, газон. Общая площадь капитального строения составляет 1213,7 кв. м; год постройки – 1998. – капитальное строение с инвентарным номером 500/С-1014821 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства), расположенное по ул. Автомобилистов, 4 в г. Минске; составные конструктивные элементы сооружения: канализационная насосная станция, ограждение, калитка, газон; год постройки – 1998. – капитальное строение с инвентарным номером 500/С-1021896 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства), расположенное по ул. Автомобилистов, 4 (ВпПГ-1 – здание) в г. Минске, протяженность – 9,3 м; год постройки – 1998. – капитальное строение с инвентарным номером 500/С-1021897 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства), расположенное по ул. Автомобилистов, 4 (КбК-1-КбК-20 сущ.) в г. Минске, протяженность – 498 м, год постройки – 1998; *движимое имущество, относящееся к основным средствам*: – кабель, электрический котел, пожарная сигнализация и система оповещения, охранная сигнализация, охранная сигнализация и контроль доступа
Начальная цена предмета аукциона	988 913 рублей 60 копеек (из них: начальная цена недвижимого имущества – 908 656 рублей 58 копеек (с понижением на 20 %), начальная цена движимого имущества, относящегося к основным средствам – 13 099 рублей 58 копеек (с понижением на 20 %), начальная цена права заключения договора аренды земельных участков – 67 157 рублей 44 копейки)
Продавец имущества	Республиканское унитарное предприятие «Научно-производственный центр по геологии», тел. (017) 267 25 57. Осмотр объекта на местности участниками аукциона производится с участием представителя продавца – Гуриновича Владимира Александровича – тел. (029) 755 56 36
Информация о земельных участках для обслуживания продаваемого недвижимого имущества	Земельный участок площадью 0,0034 га с кадастровым номером 500000000007006291, в том числе с ограничениями в использовании земель: 0, 0034 га – охранная зона сетей и сооружений канализации; земельный участок площадью 0,2688 га с кадастровым номером 623687800001000002. Вид вещного права на земельные участки – право аренды; срок аренды – 5 лет со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона либо признании аукциона несостоявшимся
Условия, связанные с использованием земельных участков, а также иные условия, предусмотренные в решении об изъятии земельных участков и предоставлении победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона	Направление возможного использования земельных участков в соответствии с градостроительным проектом детального планирования жилого района «Северный» (внесение изменений), утвержденным решением Мингорисполкома от 10 марта 2016 г. № 684 «О разработке градостроительных проектов», под коммунальную застройку. Победитель аукциона либо единственный участник несостоявшегося аукциона обязан: в течение 10 рабочих дней со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона или признании аукциона по продаже объектов государственной собственности и права заключения договора аренды земельных участков для обслуживания недвижимого имущества несостоявшимся внести плату за право заключения договора аренды данных земельных участков (часть платы – в случае предоставления Мингорисполкомом рассрочки ее внесения); в течение двух месяцев со дня подписания договора аренды земельных участков обратиться в РУП «Минское городское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» за государственной регистрацией земельных участков, прав, ограничений (обременений) прав на них; обеспечить пользование предоставленными земельными участками в соответствии с целевым назначением и условиями их предоставления, осуществлять комплекс мероприятий по охране земель; вносить арендную плату в соответствии с действующим законодательством; при продлении срока аренды земельных участков до истечения срока аренды обратиться в установленном порядке за государственной регистрацией продления права
Размер задатка, срок и порядок его внесения, реквизиты расчетного счета	197 000 рублей до подачи заявления на участие в аукционе вносятся на р/с BY13AKBB 36429000008700000000 в ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, код AKBBBY2X, УНП 100048181 комитета государственного имущества Минского городского исполнительного комитета. Назначение платежа – **задаток для участия в аукционе**

Порядок проведения аукциона определен Положением о порядке организации и проведения аукционов по продаже объектов государственной собственности и земельного участка в частную собственность или права заключения договора аренды земельного участка для обслуживания недвижимого имущества, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 № 462.

Заявления на участие в аукционе с прилагаемыми документами принимаются по адресу: г. Минск, ул. Герцена, 2А, каб. 2, по рабочим дням с 9.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00. Последний день приема заявлений – 10 июня 2019 г. до 16.00.

Для участия в аукционе организатору аукциона подается заявление на участие в аукционе по установленной форме, к которому прилагаются следующие документы:

документ, подтверждающий внесение суммы задатка на расчетный счет, указанный в извещении, с отметкой банка;

юридическим лицом Республики Беларусь или индивидуальным предпринимателем – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования;

иностранным юридическим лицом – копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, при необходимости легализованные в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык;

иностранным гражданином или лицом без гражданства – документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, при необходимости легализованный в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык;

представителем заявителя (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель) – доверенность, выданную в установленном законодательством порядке, при необходимости легализованную в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица также – документ, подтверждающий его полномочия.

Консолидированными участниками для участия в аукционе к соответствующему заявлению прилагаются следующие документы:

копия договора о совместном участии в аукционе с предъявлением оригинала этого договора;

документ, подтверждающий внесение суммы задатка на расчетный счет, указанный в извещении, с отметкой банка;

копии документов, подтверждающих государственную регистрацию индивидуальных предпринимателей и (или) микроорганизаций, заключивших договор о совместном участии в аукционе;

сведения о средней численности работников микроорганизаций, заверенные подписью руководителя.

При подаче документов уполномоченное лицо (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, и доверенности, выданные индивидуальными предпринимателями и (или) микроорганизациями, заключившими договор о совместном участии в аукционе. Представителем уполномоченного лица дополнительно предъявляется доверенность, выданная в установленном законодательством порядке, либо документ, подтверждающий полномочия руководителя.

По заявлению победителя аукциона (претендента на покупку) Минским городским исполнительным комитетом предоставляется рассрочка внесения платы за право заключения договора аренды земельных участков. Указанное заявление подается победителем аукциона (претендентом на покупку) в Минский городской исполнительный комитет не позднее одного рабочего дня после утверждения протокола о результатах аукциона (далее – протокол). Решение о предоставлении рассрочки внесения платы за право заключения договора аренды земельных участков принимается Минским городским исполнительным комитетом в течение 5 рабочих дней со дня получения заявления о предоставлении рассрочки.

Рассрочка внесения платы за право заключения договора аренды земельных участков предоставляется в порядке, установленном решением Минского городского исполнительного комитета от 30.04.2009 № 1015 «Об утверждении Инструкции о порядке внесения платы за право заключения договоров аренды земельных участков или платы за земельные участки, предоставляемые в частную собственность».

В течение 10 рабочих дней после утверждения в установленном порядке протокола победитель аукциона (претендент на покупку) обязан внести плату (часть платы – в случае предоставления рассрочки ее внесения Минским городским исполнительным комитетом) за право заключения договора аренды земельных участков, возместить затраты на организацию и проведение аукциона и выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельных участков и предоставлении победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона, которые подлежат выполнению до обращения за государственной регистрацией в отношении земельных участков. Размер возмещаемых затрат доводится до сведения участников аукциона до начала его проведения.

После совершения победителем аукциона (претендентом на покупку) указанных действий и представления организатору аукциона, продавцу и в Минский городской исполнительный комитет копий платежных документов, но не позднее 2 рабочих дней, с ним в установленном порядке в соответствии с условиями аукциона продавцом заключается договор купли-продажи имущества. В тот же срок Минский городской исполнительный комитет передает победителю аукциона (претенденту на покупку) выписку из решения об изъятии земельных участков и предоставлении победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона, выдает экземпляр протокола и заключает с ним договор аренды земельных участков.

Рассрочка оплаты недвижимого имущества может быть предоставлена покупателю по его письменному заявлению на срок не более одного года со дня заключения договора купли-продажи с ежемесячной индексацией платежей по решению продавца по согласованию с соответствующим государственным органом.

Информация об аукционе и предмете аукциона дополнительно размещена на официальных интернет-порталах Минского городского исполнительного комитета (www.minsk.gov.by) и Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь (www. gki.gov.by)

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ ОБ ОТКРЫТОМ АУКЦИОНЕ

ЛОТ 1: Сигаретная линия «SIGMA-8000/GAMMA/MFT8-SR», № 1 зав. № 2072048/2350151/463, 2002 г. Начальная цена продажи лота – 330 493,34 руб. (триста тридцать тысяч четыреста девяносто три рубля тридцать четыре копейки) с учетом НДС. Сумма задатка – 33 049 руб. (тридцать три тысячи сорок девять рублей)

ЛОТ 2: Сигаретная линия «SIGMA-8000/GAMMA/MFT8-SR» № 2, зав. № 2072049/2350152/464, 2002 г. Начальная цена продажи лота – 207 511,41 руб. (двести семь тысяч пятьсот одиннадцать рублей сорок одна копейка) с учетом НДС. Сумма задатка – 20 751 руб. (двадцать тысяч семьсот пятьдесят один рубль)

ЛОТ 3: Сигаретная линия «SIGMA-8000/GAMMA/MFT8-SR» № 3, зав. № 2072050/2350153/466, 2002 г. Начальная цена продажи лота – 226 760,42 руб. (двести двадцать шесть тысяч семьсот шестьдесят рублей сорок две копейки) с учетом НДС. Сумма задатка – 22 676 руб. (двадцать две тысячи шестьсот семьдесят шесть рублей)

ЛОТ 4: Сигаретная линия «SIGMA-8000/GAMMA/MFT8-SR» № 4, зав. № 2072051/2350154/467, 2002 г. Начальная цена продажи лота – 226 760,42 руб. (двести двадцать шесть тысяч семьсот шестьдесят рублей сорок две копейки) с учетом НДС. Сумма задатка – 22 676 руб. (двадцать две тысячи шестьсот семьдесят шесть рублей).

ЛОТ 5: Упаковочная линия «TU-SL/3-279.6000 Plus HL/CP1» № 1, зав. № 202224/2286684/2141605, 2002 г. Начальная цена продажи лота – 159 646,57 руб. (сто пятьдесят девять тысяч шестьсот сорок шесть рублей пятьдесят семь копеек) с учетом НДС. Сумма задатка – 15 964 руб. (пятнадцать тысяч девятьсот шестьдесят четыре рубля)

ЛОТ 6: Упаковочная машина «Модель SBM», зав. № 2510950392, 2009 г. Начальная цена продажи лота – 129 445,98 руб. (сто двадцать девять тысяч четыреста сорок пять рублей девяносто восемь копеек) с учетом НДС. Сумма задатка – 12 944 руб. (двенадцать тысяч девятьсот сорок четыре рубля)

ЛОТ 7: Упаковочная линия «TU-SL/3-279.6000 Plus HL/CP1» № 2, зав. № 202225/2286685/2141612, 2002 г. Начальная цена продажи лота – 851 933,90 руб. (восемьсот пятьдесят одна тысяча девятьсот тридцать три рубля девяносто копеек) с учетом НДС. Сумма задатка – 85 193 руб. (восемьдесят пять тысяч сто девяносто три рубля)

ЛОТ 8: Упаковочная машина «Модель SBM», зав. № Z2510950396, 2010 г. Начальная цена продажи лота – 160 164,58 руб. (сто шестьдесят тысяч сто шестьдесят четыре рубля пятьдесят восемь копеек) с учетом НДС. Сумма задатка –16 016 руб. (шестнадцать тысяч шестнадцать рублей)

ЛОТ 9: Упаковочная линия «TU-SL/3-279.6000 Plus HL/CP1» № 3, зав. № 202226/2286700/2141613, 2002 г. Начальная цена продажи лота – 1 118 193,30 руб. (один миллион сто восемнадцать тысяч сто девяносто три рубля тридцать копеек) с учетом НДС. Сумма задатка – 111 819 руб. (сто одиннадцать тысяч восемьсот девятнадцать рублей)

ЛОТ 10: Упаковочная машина «Модель SBM», зав. № Z2510950395, 2010 г. Начальная цена продажи лота – 162 645 руб. (сто шестьдесят две тысячи шестьсот сорок пять рублей) с учетом НДС. Сумма задатка – 16 264 руб. (шестнадцать тысяч двести шестьдесят четыре рубля)

ЛОТ 11: Упаковочная линия «TU-SL/3-279.6000 Plus HL/CP1» № 4, зав. № 202227/2286701/2141614, 2002 г. Начальная цена продажи лота – 208 625,76 руб. (двести восемь тысяч шестьсот двадцать пять рублей семьдесят шесть копеек) с учетом НДС. Сумма задатка – 20 862 руб. (двадцать тысяч восемьсот шестьдесят два рубля)

ЛОТ 12: Упаковочная машина «Модель SBM», зав. № Z2510950394, 2010 г. Начальная цена продажи лота – 106 469,17 руб. (сто шесть тысяч четыреста шестьдесят девять рублей семнадцать копеек) с учетом НДС. Сумма задатка – 10 646 руб. (десять тысяч шестьсот сорок шесть рублей)

ЛОТ 13: Упаковочная линия «TU-SL/3-279.6000 Plus HL/CP1» № 5, зав. № 202228/2286702/2141615, 2002 г. Начальная цена продажи лота – 203 129,32 руб. (двести три тысячи сто двадцать девять рублей тридцать две копейки) с учетом НДС. Сумма задатка – 20 312 руб. (двадцать тысяч триста двенадцать рублей)

ЛОТ 14: Упаковочная машина «Модель SBM», зав.№ Z2510950397, 2011 г. Начальная цена продажи лота – 176 630,50 руб. (сто семьдесят шесть тысяч шестьсот тридцать рублей пятьдесят копеек) с учетом НДС. Сумма задатка – 17 663 руб. (семнадцать тысяч шестьсот шестьдесят три рубля)

ЛОТ 15: Упаковочная линия «TU-SL/3-279.6000 Plus HL/CP1» № 6, зав. № 202229/2286703/2141616, 2002 г. Начальная цена продажи лота – 174 455,58 руб. (сто семьдесят четыре тысячи четыреста пятьдесят пять рублей пятьдесят восемь копеек) с учетом НДС. Сумма задатка – 17 445 руб. (семнадцать тысяч четыреста сорок пять рублей)

ЛОТ 16: Упаковочная машина «Модель SBM», зав. № 2510950393, 2009 г. Начальная цена продажи лота – 129 931,19 руб. (сто двадцать девять тысяч девятьсот тридцать один рубль девятнадцать копеек) с учетом НДС. Сумма задатка – 12 993 руб. (двенадцать тысяч девятьсот девяносто три рубля)

ЛОТ 17: Пакетирующий автомат 3С.154 от линии для упаковки сигарет с фильтром № 1, зав. № 2180510, 2002 г. Начальная цена продажи лота – 11 341,86 руб. (одиннадцать тысяч триста сорок один рубль восемьдесят шесть копеек) с учетом НДС. Сумма задатка – 1 134 руб. (одна тысяча сто тридцать четыре рубля)

ЛОТ 18: Пропилено-обертывающий автомат Т-20 от линии для упаковки сигарет с фильтром № 1, зав. № 9-01000167, 2002 г. Начальная цена продажи лота – 11 341,86 руб. (одиннадцать тысяч триста сорок один рубль восемьдесят шесть копеек) с учетом НДС. Сумма задатка – 1 134 руб. (одна тысяча сто тридцать четыре рубля)

ЛОТ 19: Пакетирующий автомат 3С.154 от линии для упаковки сигарет с фильтром № 2, зав. № 2180511, 2002 г. Начальная цена продажи лота – 11 341,86 руб. (одиннадцать тысяч триста сорок один рубль восемьдесят шесть копеек) с учетом НДС. Сумма задатка – 1 134 руб. (одна тысяча сто тридцать четыре рубля)

ЛОТ 20: Пропилено-обертывающий автомат Т-20 от линии для упаковки сигарет с фильтром № 2, зав. № 9-98001017, 2002 г. Начальная цена продажи лота – 11 341,86 руб. (одиннадцать тысяч триста сорок один рубль восемьдесят шесть копеек) с учетом НДС. Сумма задатка – 1 134 руб. (одна тысяча сто тридцать четыре рубля)

ЛОТ 21: Пакетирующий автомат 3С.154 от линии для упаковки сигарет с фильтром № 3 зав. № 2180512, 2002 г. Начальная цена продажи лота – 11 341,86 руб. (одиннадцать тысяч триста сорок один рубль восемьдесят шесть копеек) с учетом НДС. Сумма задатка – 1 134 руб. (одна тысяча сто тридцать четыре рубля)

ЛОТ 22: Пропилено-обертывающий автомат Т-20 от линии для упаковки сигарет с фильтром № 3, зав. № 9-01000168, 2002 г. Начальная цена продажи лота – 11 341,86 руб. (одиннадцать тысяч триста сорок один рубль восемьдесят шесть копеек) с учетом НДС. Сумма задатка – 1 134 руб. (одна тысяча сто тридцать четыре рубля)

ЛОТ 23: Пакетирующий автомат 3С.154 от линии для упаковки сигарет с фильтром № 4, зав. № 2180513, 2002 г. Начальная цена продажи лота 11 341,86 руб. (одиннадцать тысяч триста сорок один рубль восемьдесят шесть копеек) с учетом НДС. Сумма задатка – 1 134 руб. (одна тысяча сто тридцать четыре рубля)

ЛОТ 24: Пропилено-обертывающий автомат Т-20 от линии для упаковки сигарет с фильтром № 4, зав. № 9-01000169, 2002 г. Начальная цена продажи лота – 11 341,86 руб. (одиннадцать тысяч триста сорок один рубль восемьдесят шесть копеек) с учетом НДС. Сумма задатка – 1 134 руб. (одна тысяча сто тридцать четыре рубля)

ЛОТ 25: Пакетирующий автомат 3С.154 от линии для упаковки сигарет с фильтром № 5, зав. № 2180514, 2002 г. Начальная цена продажи лота – 11 341,86 руб. (одиннадцать тысяч триста сорок один рубль восемьдесят шесть копеек) с учетом НДС. Сумма задатка – 1 134 руб. (одна тысяча сто тридцать четыре рубля)

ЛОТ 26: Пропилено-обертывающий автомат Т-20 от линии для упаковки сигарет с фильтром № 5 зав. № 9-01000170, 2002 г. Начальная цена продажи лота – 11 341,86 руб. (одиннадцать тысяч триста сорок один рубль восемьдесят шесть копеек) с учетом НДС. Сумма задатка – 1 134 руб. (одна тысяча сто тридцать четыре рубля)

ЛОТ 27: Пакетирующий автомат 3С.154 от линии для упаковки сигарет с фильтром № 6, зав. № 2180515, 2002 г. Начальная цена продажи лота – 11 341,86 руб. (одиннадцать тысяч триста сорок один рубль восемьдесят шесть копеек) с учетом НДС. Сумма задатка – 1 134 руб. (одна тысяча сто тридцать четыре рубля)

ЛОТ 28: Пропилено-обертывающий автомат Т-20 от линии для упаковки сигарет с фильтром № 6 зав. № 9-01000171, 2002 г. Начальная цена продажи лота – 11 341,86 руб. (одиннадцать тысяч триста сорок один рубль восемьдесят шесть копеек) с учетом НДС. Сумма задатка – 1 134 руб. (одна тысяча сто тридцать четыре рубля)

ЛОТ 29: запасные части к оборудованию. Начальная цена продажи лота – 1 788 170,88 руб. (один миллион семьсот восемьдесят восемь тысяч сто семьдесят рублей восемьдесят восемь копеек) с учетом НДС. Сумма задатка – 1 134 руб. (одна тысяча сто тридцать четыре рубля)

Продавец – Открытое акционерное общество «Гродненская табачная фабрика «Неман», 230771, г. Гродно, ул. Орджоникидзе, 18, тел. 79-15-00, факс 79-15-54

Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел.: 45-05-38, 41-98-32

Условия проведения аукциона: победитель аукциона обязан оплатить оборудование в форме 100 % предварительной оплаты в течение 15 банковских дней с момента заключения договора купли-продажи; вывоз оборудования со клада Продавца осуществляется за счет покупателя, погрузка осуществляется силами Продавца; оборудование поставляется без упаковки в частично разобранном виде; возможна оплата предмета аукциона в иностранной валюте по официальному курсу соответствующей валюты к белорусскому рублю, установленному Национальным банком Республики Беларусь на день подписания протокола о результатах аукциона.
Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона

Номер р/с для перечисления задатка – р/с BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBBY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 11 июня 2019 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3

К участию в аукционе допускаются физические лица, юридические лица и индивидуальные предприниматели, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в извещении текущий (расчетный) счет сумму задатка, получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.
Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» подается заявление на участие в аукционе со следующими документами: заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка; *физическим лицом* – паспорт (документ, его заменяющий) и его копия; *юридическим лицом и ИП – резидентами Республики Беларусь* – заверенные копии учредительных документов; *юридическим лицом – нерезидентом Республики Беларусь* – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с удостоверенным переводом на белорусский или русский язык.
При подаче документов на участие в аукционе представителем организатору аукциона предъявляется документ, подтверждающий полномочия представителя, и документ, удостоверяющий его личность. Прием заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленные организатором аукциона день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона. Продавец имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным.
В процессе торгов начальная цена повышается в соответствии с шагом аукциона аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов. Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним лицом, предмет аукциона продается этому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.
Срок возмещения затрат на организацию и проведение аукциона – 3 рабочих дня

Заявления на участие принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед с 12.30 до 13.30.
Последний день приема заявлений – 5 июня 2019 г. до 15.00

Телефон для справок 45-05-38 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»
http://grodnoino.by

ДОПОЛНИТЕЛЬНОЕ ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ» 30 мая 2019 года на 9-м открытом аукционе проводит 5-й от 14 марта 2019 года и 7-й от 25 апреля 2019 года повторные открытые аукционы по продаже имущества республиканской собственности

Номер лота	Наименование техники	Местонахождение объекта	Начальная цена продажи (бел. руб.)	Сумма задатка (бел. руб.)
52	Специальный автомобиль ГАЗ-66-05 с кузовом-фургоном К-66 в составе: Кузов-фургон К-66 № Б/Н056294 1980 г. *4 кат.* Автошасси ГАЗ-66-05 ш. 0209390 дв. 2080030 1980 г. *4 кат. 996 км*	г. Осиповичи, в/ч 01313	4 000,00	800,00
75	Специальный автомобиль ГАЗ-66 с кузовом-фургоном К-66 из под радиостанции Р-140 в составе: автошасси ГАЗ-66 ш. 4696549 инв. № 01500290 1972 г. *Пробег 1 503 км.* Кузов-фургон К-66 1972 г.	г. Брест, областное УМЧС	4 000,00	800,00
80	Специальный автомобиль ГАЗ-66-14 с кузовом-фургоном К-66 из под радиостанции Р-142 в составе: автошасси ГАЗ-66-14 кузов (рама) № ХТН006614L0643582, инв. № 01380027 1990 г. *Пробег 8 466 км.* Кузов-фургон К-66 1990 г.	г. Витебск, областное УМЧС	4 000,00	800,00
83	Специальный автомобиль ГАЗ-66 с кузовом-фургоном К-66 из под радиостанции Р-142Н в составе: автошасси ГАЗ-66 кузов (рама) № 0162623, инв. № 01552995 1979 г. *пробег 1 773 км.* Кузов-фургон К-66 1979 г.	ГПАСУ «РОСН» МЧС РБ ул. Карвата, 72	3 800,00	760,00

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Казинца, д. 2, 6-й этаж 30 мая 2019 г. в 10.30.

К участию в аукционе допускаются юридические лица, индивидуальные предприниматели и физические лица, оплатившие задаток, гарантийный депозит и подавшие заявление на участие в аукционе, соглашение, учредительные и другие необходимые документы до **15.00 27 мая 2019 года.**

Заключительная регистрация участников аукциона будет производиться 30 мая 2019 г. с 9.00 до 9.45.

Победитель аукциона обязан:

1. Заключить договор купли-продажи не позднее 3 банковских дней с момента проведения аукциона.

2. Произвести оплату стоимости движимого имущества разовым платежом в течение 5 банковских дней для резидентов Республики Беларусь и 10 банковских дней для нерезидентов Республики Беларусь со дня подписания договора купли-продажи.

Задаток, указанный в таблице, а также гарантийный депозит в размере 300,00 белорусских рублей и денежные средства за выигранное имущество перечисляются на расчетный счет РУП «Белспецконтракт»: белорусские рубли – р/с BY51BPSB30121078830299330000, российские рубли – р/с BY05BPSB30121078830876430000 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-СберБанк», г. Минск, ул. Чкалова, 18, корп. 1, код BPSBBY2X, УНП 101099370, ОКПО 37401662 Корреспондент – Сбербанк России, г. Москва, № корсчета 30111810100000000090. Реквизиты банка: БИК 044525225 ИНН 7707083893 к/с в ОПЕРУ Московского ГТУ Банка России № 30101810400000000225, без НДС. **Справки по тел./факсу: (017) 398 05 41.**

Ранее опубликованные извещение в газете «Звязда» № 51 от 19.03.2019 г., № 26 от 08.02.2019 г.

ВНИМАНИЕ

Янушковичский сельский исполнительный комитет проводит аукцион по продаже земельных участков в частную собственность гражданам Республики Беларусь для обслуживания одноквартирных жилых домов 10 июня 2019 г. в 11.00 по адресу: Минская область, Логойский район, д. Янушковичи, ул. Школьная, 10

№ п/п	Адрес земельного участка	Площадь зем. участка	Наименование инженерных сетей	Начальная цена (бел. руб.)	Задаток (бел. руб.)	Расходы по документации и рекламе
1	д. Хоружинцы, Лесная, 9, кадастровый номер 623288016101000077	0,1285 га	Возможность подключения к водопроводу	4000,00	800,00	1323 руб. 41 коп. + расходы за рекламу
2	д. Великие Бесяды, ул. Поселковая, 27А, кадастровый номер 623288001601000094	0,2125 га	Подъездные пути удовлетворительные, возможность подключения к электроснабжению	6000,00	1200,00	1356,96 коп. + расходы за рекламу
3	д. Мочулище, ул. Полевая-1Б, кадастровый номер 623288010101000022	0,1599 га	Подъездные пути удовлетворительные, возможность подключения к электроснабжению	4000,00	800,00	1323 руб. 41 коп. + расходы за рекламу
4	Д. Жабичи, У-3, Кадастровый номер 623288005101000022	0,2427 га	Подъездные пути удовлетворительные, возможность подключения к электроснабжению	6000,00	1200,00	1356,96 коп. + расходы за рекламу

Задаток перечисляется на р/счет: BIC AKBBBY2X; счет № BY35AKBB36006191711040000000 в ЦБУ 611 ф-ла 500 Минское управление АСБ «Беларусбанк», УКП 600181536, Янушковичский сельский исполнительный комитет, код платежа – 04901.

Победитель аукциона обязан в течение 10 (десяти) рабочих дней после утверждения протокола о результатах аукциона внести плату за земельный участок и возместить расходы, связанные с подготовкой документации. Аукцион состоится 10 июня 2019 г. в 11.00 по адресу: Логойский район, д. Янушковичи, ул. Школьная,10.

Заявление на участие и необходимые документы принимаются до 3 июня 2019 г. (последний день подачи заявления – 03.06.2019 г. до 17.00) по адресу: Минская область, Логойский район, д. Янушковичи, ул. Школьная, 10.

Контактные телефоны: (8 01774)57 4 35, (8 01774) 57 4 99.

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

ЛОТ 1: право заключения договора аренды сроком 5 лет части административно-бытового помещения площадью 17,7 кв. м по адресу: г. Гродно, ул. Аульская, 16-1.
Размер ежемесячной арендной платы – 0,72 базовой арендной величины за 1 кв. м (коэффициенты 0,3*0,8*3).
Условия проведения аукциона: целевое назначение арендуемых площадей – хранение инвентаря, размещение персонала, размещение офиса.
Начальная цена продажи объекта – 51,33 руб. (пятьдесят один рубль тридцать три копейки) с учетом НДС.
Сумма задатка – 5 руб. (пять рублей)

ЛОТ 2: право заключения договора аренды сроком 5 лет части административно-бытового помещения площадью 41,0 кв. м по адресу: г. Гродно, ул. Аульская, 16-1.
Размер ежемесячной арендной платы – 0,72 базовой арендной величины за 1 м.кв. (коэффициенты 0,3*0,8*3).
Условия проведения аукциона: целевое назначение арендуемых площадей – хранение инвентаря, размещение персонала, размещение офиса.
Начальная цена продажи объекта – 118,89 руб. (сто восемнадцать рублей восемьдесят девять копеек) с учетом НДС.
Сумма задатка – 12 руб. (двенадцать рублей)

ЛОТ 3: право заключения договора аренды сроком 5 лет части административно-бытового помещения площадью 16,6 кв. м по адресу: г. Гродно, ул. Аульская, 16-1.
Размер ежемесячной арендной платы – 0,72 базовой арендной величины за 1 кв. м (коэффициенты 0,3*0,8*3).
Условия проведения аукциона: целевое назначение арендуемых площадей – хранение инвентаря, размещение персонала, размещение офиса.
Начальная цена продажи объекта – 48,13 руб. (сорок восемь рублей тринадцать копеек) с учетом НДС.
Сумма задатка – 5 руб. (пять рублей)

ЛОТ 4: право заключения договора аренды сроком 5 лет части пункта техобслуживания погрузчиков площадью 17,7 кв. м по адресу: г. Гродно, ул. Аульская, 16-А.
Размер ежемесячной арендной платы – 0,24 базовой арендной величины за 1 кв. м (коэффициенты 0,3*0,8*1).
Условия проведения аукциона: целевое назначение арендуемых площадей – хранение инвентаря, размещение персонала.
Начальная цена продажи объекта – 17,96 руб. (семнадцать рублей девяносто шесть копеек) с учетом НДС.
Сумма задатка – 18 руб. (восемнадцать рублей)

Продавец – УП «Барановичское отделение Белорусской железной дороги» Барановичский грузовой центр транспортной логистики, 225413, г. Барановичи, ул. Брестская, 272, тел. 8-0163-49-27-80, факс 8-0163-40-01-33

Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел.: 41-98-32, 45-05-38

Условия расчетов и заключения договора аренды:
– срок подписания договора аренды – 10 рабочих дней с даты подписания протокола о результатах аукциона с представлением копии платежных документов перечисления суммы за право заключения договора аренды,
– срок оплаты – 7 рабочих дней с даты подписания протокола о результатах аукциона (но до заключения договора аренды)

Номер р/с для перечисления задатка – BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBBY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 10 июня 2019 г. в 11.00 по адресу:
Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209

Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержится на сайте организатора аукциона: http://grodnoino.by/aukcion/uchastniku

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед с 12.30 до 13.18.
Последний день приема заявлений – 4 июня 2019 г. до 15.00

Телефоны для справок: 45-05-38, 41-98-32 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»
http://grodnoino.by

«ПЕРАМОЖНЫ МАЙ»

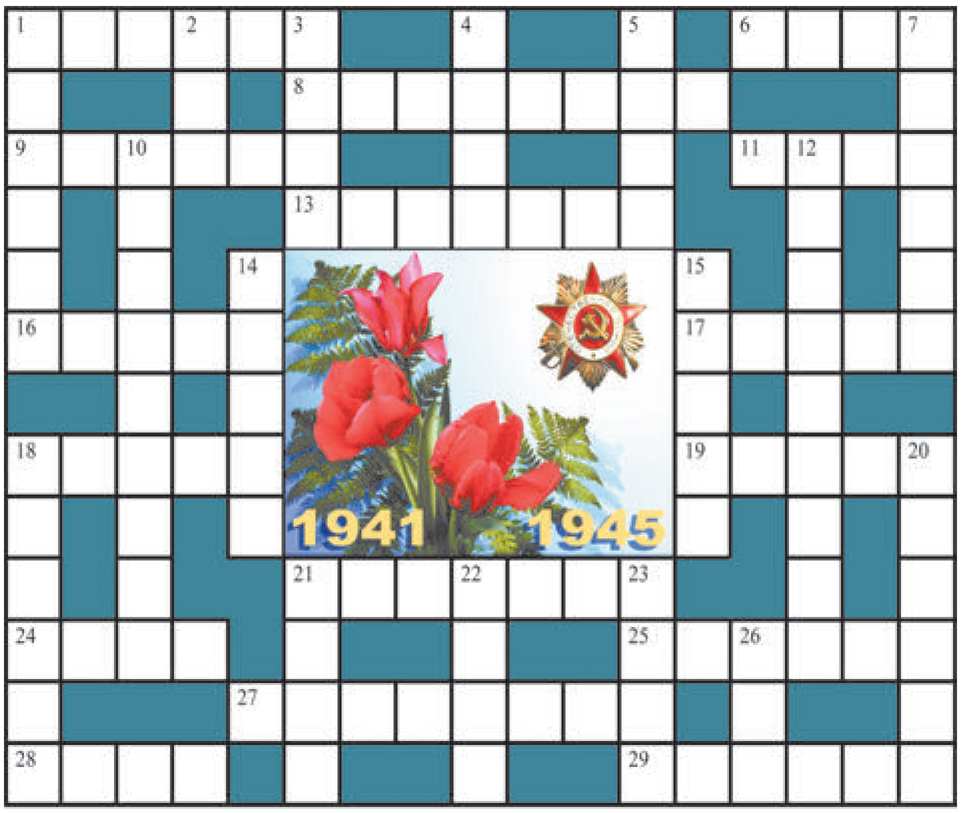

ПА ГАРЫЗАНТАЛІ: **1.** Кожная з чатырох фаз Месяца. **6.** Армія без палкаводца, што ... без галавы (прык.). **8.** Пахучыя і салодкія чырвоныя ягады. **9.** Архітэктурны і дэкаратыўны стыль XVIII стагоддзя. **11.** Беражы сухар да прывала, а ... да атакі (прык.). **13.** Паўтарай смела ... Гастэла (прык.). **16.** ... з перамогай — родныя сёстры (прык.). **17.** «... сорак пятага года». З песні «Майскі вальс» (сл. М. Ясеня, муз. І. Лучанка). **18.** «На ... ўсенароднае // К нам з песняю паходнаю // Ідзе вясёлы май». З верша Я. Коласа «Пераможны май». **19.** Род аптычнага шкла са сферычнымі паверхнямі. **21.** Смела ідзі ў бой — ... за табой (прык.). **24.** Высокая гліняная пасудзіна (абл.). **25.** Аўтамат ды ... — сябры салдата (прык.). **27.** Дзе ... , там і перамога (прык.). **28.** «Граната, граната // ... ў Марата // І Маці-Радзіма // У Марата ...» З кантаты, прысвечанай памяці Героя Савецкага Саюза Марата Казея. **29.** Калектыўная дапамога пры выкананні сельскагаспадарчых работ.

ПА ВЕРТЫКАЛІ: **1.** Вайсковае злучэнне з некалькіх дывізій. У часы Вялікай Айчыннай вайны ... камандавалі ўраджэнцы Беларусі: двойчы Герой Савецкага Саюза маршал І. Якубоўскі і Герой Савецкага Саюза Л. Даватар. **2.** ... салдаты — не войска, ... дубы — не дуброва (прык.). **3.** Укрыцце для стральбы. **4.** Сукупнасць транспартных сродкаў спецыяльнага прызначэння. **5.** «... Перамогі, што для ўсіх адзіны, // Пранёс Чырвонай Арміі салдат». З верша У. Скарамоха «Салдат Перамогі». **7.** Шлях зносін, што праходзіць уздоўж лініі фронту. **10.** Густая моцная льняная тканіна. **12.** Калыванне пры яздзе па няроўнай дарозе. **14.** «І тужылі тугою магіл і краін // Па табе, залатая вясна перамогі». З верша В. Таўлая «... перамогі». **15.** «На ўсе лады паэмы і быліны // Пяюць: ... , ... табе, баец». З верша П. Панчанкі «Франтавік». **18.** Салдацкая ... моцная дружбай (прык.). **20.** ... або мёд п'е, або кайданы трэ (прык.). **21.** Знак адрознення на пятліцах вышэйшага каманднага саставу Чырвонай Арміі да 1943 года. **22.** Прыметa чаго-небудзь. **23.** Нізкі жаночы або дзіцячы голас. **26.** «Толькі ... пад сапагамі, // З намі Бог і сцяг над намі». З верша С. Макея «Армейская сям'я».

Склаў Лявон ЦЕЛЕШ,
г. Дзяржынск.

ПРАВЕРЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ:

Па гарызанталі: 1. Квадра. 6. Тыгр. 8. Клубніцы. 9. Ракако. 11. Штык. 13. Подзвіг. 16. Слава. 17. Вясна. 18. Свята. 19. Лінза. 21. Радзіма. 24. Жбан. 25. Лапата. 27. Смеласць. 28. Адна. 29. Талака.

Па вертыкалі: 1. Корпус. 2. Два. 3. Акоп. 4. Абоз. 5. Сцяг. 7. Ракада. 10. Каламянка. 12. Трасяніна. 14. Ранак. 15. Хвала. 18. Служба. 20. Адвага. 21. Ромб. 22. Знак. 23. Альт. 26. Пыл.

Даты | Падзеі | Людзі

8 МАЯ

1929 год — на IX Усебеларускім з'ездзе Саветаў прыняты першы пяцігадовы план развіцця народнай гаспадаркі і культурнага будаўніцтва ў Беларусі на 1928—1932 гады. За гады першай пяцігодкі па эканамічных паказчыках прамысловасць рэспублікі зрабіла вялікі крок наперад. Увайшлі ў строй 538 прадпрыемстваў, у іх ліку 78 буйных: у 1931 годзе пачалі працаваць панчошна-трыкатажная фабрыка ў Віцебску, Аршанскі льнокамбінат. Створаны новыя галіны: паліўная, машынабудаўнічая, хімічная. У 1932 годзе выпушчана 1500 металаапрацоўчых станкоў і больш за 13 тыс. розных сельскагаспадарчых машын. Важным сацыяльным вынікам індустрыялізацыі з'явілася ліквідацыя беспрацоўя: у 1928 годзе налічвалася 50 тысяч беспрацоўных. У пачатку 1931-га разам з біржамі працы зніклі і беспрацоўныя.

1985 год — у гонар 40-годдзя Перамогі на праспекце Пераможцаў, на ўзгорку побач з паркам Перамогі, адкрыты архітэктурна-скульптурны комплекс «Мінск — горад-герой» з кампазіцыйным акцэнтам — абеліскам вышынёй 45 м і бронзавай фігурай жанчыны справа ад яго, якая сімвалізуе Перамогу.

1985 год — пасмяротна прысвоена званне Героя Савецкага Саюза Уладзіміру Сцяпанавічу Амельянюку, аднаму з арганізатараў і кіраўнікоў Мінскага падполля. У пачатку вайны апынуўся на акупаванай тэрыторыі ў Брэсце. Прабраўшыся ў Мінск, увайшоў у склад падпольнай групы, быў адным з рэдактараў першага нумара падпольнай газеты «Звязда», удзельнічаў у стварэнні падпольнай друкарні. Загінуў у 1942 годзе.

Сусветны дзень Чырвонага Крыжа і Чырвонага Паўмесяца. Па рашэнні Міжнароднай канферэнцыі Чырвонага Крыжа адзначаецца з 1953 года ў дзень нараджэння Анры Дзюнана (1828—1910), швейцарскага грамадскага дзеяча, ініцыятара заснавання (1863) Міжнароднай арганізацыі Чырвонага Крыжа.

1744 год — нарадзіўся Мікалай Іванавіч Навікоў, рускі асветнік, кнігавыдавец, пісьменнік, журналіст. Выдаваў сатырычныя часопісы «Трутень», «Живописец», «Кошелек». Памёр у 1818 годзе.

1940 год — указам Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР для вышэйшага каманднага складу Чырвонай Арміі і ВМФ уведзены генеральскія і адміральскія званні.

1945 год — у прыгарадзе Берліна Карлсхорсце быў падпісаны Акт аб безагаворачнай капітуляцыі германскіх войскаў. У краінах — саюзніках па антыгітлераўскай кааліцыі гэты дзень адзначаецца як Дзень Перамогі над фашызмам. Акт першапачаткова быў падпісаны прадстаўнікамі вярхоўнага камандавання вермахта, вярхоўнага камандавання заходніх саюзнікаў і Савецкага Саюза 7 мая ў 02:41 па цэнтральнаеўрапейскім часе ў Рэймсе (Францыя). Капітуляцыя нацысцкай Германіі ўступіла ў сілу 8 мая ў 23:01 па цэнтральнаеўрапейскім часе (9 мая ў 01:01 па маскоўскім часе). Па патрабаванні Сталіна адбылося паўторнае падпісанне капітуляцыі ў ноч з 8 на 9 мая ў прыгарадзе Берліна Карлсхорсце.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	5.21	20.53	15.32
Віцебск —	5.05	20.48	15.43
Магілёў —	5.11	20.43	15.32
Гомель —	5.13	20.33	15.20
Гродна —	5.37	21.07	15.30
Брэст —	5.43	21.02	15.19

Месяц

Маладзік 5 мая.
Месяц у сузор'і Рака.

Імяніны

Пр. *Марка, Сільвестра, Сяргея.*
К. *Лізы, Віктара, Міхала, Пятра, Станіслава.*

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

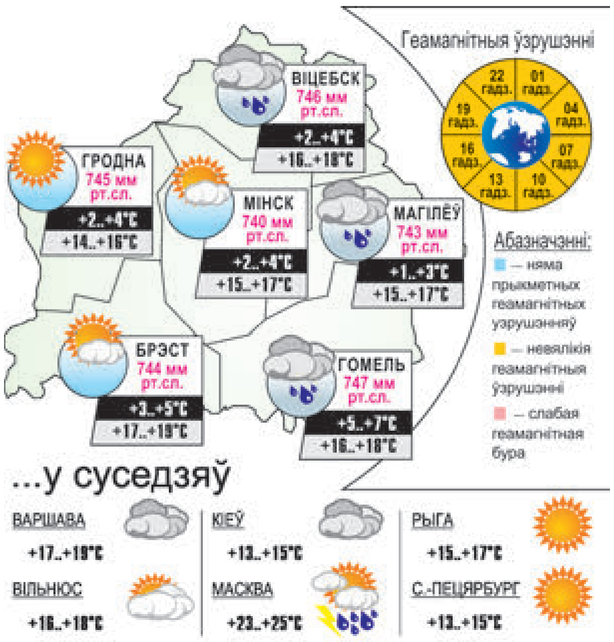

УСМІХНЕМСЯ

— Жонка, налі мне гарэлкі, ды хутчэй.

— А можна больш пяшчотна?

— Жонка, налі мне гарэлачкі, ды хутчэй!

Павешаная на дзверы кабінета запіска «Буду праз 5 хвілін» дапаможа вам сысці ў адпачынак на тры дні раней.

Два прыяцелі:

— У мяне з сілай волі ўсё ў парадку. Не верыце? Сабраў яе ў кулак і кінуў курыць.

— Глупства, гэта шмат хто можа. А вось я здолеў кінуць піць!

— Знайшлі чым ганарыцца... Паглядзіце на мяне — я кінуў грызці семачкі!

У сувязі са святамі наступны нумар «Звязды» выйдзе ў пятніцу, 10 мая.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: В. АНУФРЫЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. ДРЫНДРОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ Ў МІНСКУ: прыёмная – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 337 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

http://www.zviazda.by;
e-mail: info@zviazda.by,
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 20.008. Індэкс 63850. Зак. № 1595.

Нумар падпісаны ў 19.30 7 мая 2019 года.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12